

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET LAPJA

XLI. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM • 1997. NOVEMBER

Baranyi Ferenc: CSEMŐ

Rossz putri volt csupán, korántsem cifra prësház,
ami most mutatós Ladányi-múzeum,
az udvarán ma is egy tűzbély romja mëláz,
melyet „csaláádinak” nevezni durva gúny.

A lázongó balek, a „szépség buligánja”
– ahogy nevezte őt egy szellemes itész –
innen köpött nagyot az elkurvult világra
s örült, hogy csak eget láthat, bármerre néz.

Földet fürkészni már nem maradt semmi kedve,
megváltást így remélt: magasba menekedve –
de rádöbent, hogy a felbőkből nincs köze.

Mikor tekintete visszazuhant a földre:
szemeiből az ég emlékéit kitörölte
s folytatta azt, miben már nem telt öröme.

NEKÜNK MEGÉRT 130 EZRET!

BÉCS-BUDAPEST SZUPERMARATON

MEGALÁZÁS

Császárvárosból királyi székhelyre

A múlt évi sikeres szereplés nyomán ezúttal is rajthoz álltak legkitartóbb postásaink a bajdani Monarchia két székvárosát összekötő közel 360 kilométeres, nemzetközi futófesztiválon. Igaz, nem a tavalyi név alatt, mivel a hazai cégek rangsorában 15. helyet elfoglaló Magyar Posta Rt-nek nem volt 134 ezer forintja az öt napos eseményre.

5 nap, 5 futó, 5 hosszabb-rövidebb szakasz. Kuvik Pál, a postás csapat vezetője, menedzsere szerint a leghosszabb szakasz az előkészítésé volt.

Miután a vezérigazgató úr elutasító választ adott kérésünkre, mindamellett sok sikert kívánt „az önmagunk elé kitűzött célok megvalósításához” – lobogtatja az elbocsátó szép üzenetet a Posta-szállítási Igazgatóság tszbtitkára -, új támogatók után néztünk. Végül a pénzbeli segítséget a Postás Szakszervezettől kaptuk meg, a Fiat Boldizsár cég pedig a kis-szerű autót bocsátotta rendelkezésünkre.

A Dezső Sándor, Farkas Lajos, Hüttner Miklós, Pető István, Szabó Zsolt összeállítású kvintett Postás Szakszervezet néven futott október 19-23-a között. Naponta négyen küzdöttek le a távot, amely fejenként 12-30 km között ingadozott, s legalább egyszer a tartaléknak is indulnia kellett. Az utolsó napra „mindössze” egy félmaraton táv maradt, ekkor minden versenyzőnek bizonyítani kellett, és a négy legjobb idejét adták össze csapatonként.

Öt nap minden kínja, szépsége egy-egy emlékeztető mozzanatba sűrítve:

– ...rendkívüli megnyugvással töltött el, amikor Dezső Sanyit futópálya látta megérkezni a bécsi rajthelyre. Tavaly ugyanis nem így cselekedett a csapatunk motorja, otthon felejtette. Egy másik örömdetes tény, miszerint ezeregy száz forintból megúsztuk az ausztriai autópályadíjat. Ennyiibe kerül az egyhetes matrica, míg itthon az M1-esen egy rövidke etap egy alkalommal hasonló árat kóstál...

– ...az egyéni verseny két ászá sokáig velünk együtt haladt fej-fej mellett a második napi, egyben leghosszabb, százhuszonegy kilométeres távon Sopronból Győrbe. Bogár Janinak, az ötszörös összetett győztesnek a lerobbant hangfalait szereltük meg menetközben, mert ze-

neszóra tud igazán jó ritmusban futni. Míg a nagy rivális Molnár Misinek az autóból futás közben fújtuk le a lábát izomregeneráló szprével. Ilyen bensőséges a hangulat egy emberfeletti teljesítmények követelése csata kellős közepén...

– ...Farkas Lajos barátunk a harmadik napi, harmadik váltószakaszon Nagyigmánd és Kocs között a tavalyi idejénél jó három perccel gyorsabb volt. Talán ő fejlődött a legtöbbet az elmúlt esztendő során...

– ...a negyedik nap legkellemesebb meglepetését Pető Pisti okozta. Előző nap igen komoly gyomorbántalmakkal küszködött, ám Tatáról Budakeszire jövet egy végtelennek tűnő emelkedőn Gyermely előtt tizenegy váltót előzött meg tizenkét kilométer alatt! Lám, ha valakinek elmúlik a hasfájása...

– ...tavaly a félmaratonon úszott el az összetettbeli tizenhatodik helyünk, s végül tizenhatalmadikok lettünk. Aggódalmaim alaptalannak bizonyultak, mert az előttünk álló csapatokon öt perccel hoztunk, így a napi értékelésben az igen előkelő tizennegyedik helyet szereztük meg!

Végeredményben 107 férfi váltó versenyben (tavaly 95 volt) ismét 18. lett a postás gárda, de jobb összidővel, tehát lépést tartottak az egyre erősödő mezőnnyel.

– Azon töprengök, hogy-hogy nem fér bele százhat szponzori csoportba a Magyar Posta Rt.? Hat rendőr-, nyolc katona, öt középiskolai és hét főiskolai csapat is rajthoz állt – ezek az intézmények nem arról híresek, hogy fölvetné őket a pénz – elmélkedik csendesen Kuvik Pál. Majd folytatja a felsorolást: – Szerelt például a Puskás Tivadar Távközlési Technikum, a Budai és a Soproni MÁTV önálló ötös-sel. Utóbbi negyedik lett összesítésben...

De, hogy a szépre is emlékezzem, köszönetemet ezúton is kifejezem a Soproni Postaigazgatóságnak, a győri egyes posta vezetőinek, a BUVI-nak és szakszervezetének. Mindenhol szállással és méltó fogadtatással vártak. S végül, de nem utolsósorban a Mozgóposta Üzemnek, illetve a Postaszállítási Igazgatóságnak az anyagi segítségért.

Szabó Jenő

„Megaláz – tárgyas ige – önértékében súlyosan megsért valakit” írja a magyar értelmező szótár. Hogy milyen kortól van önértékünk, bajos lenne meghatározni, de már egy óvodás is sírhat, ha kapott ruháját kicsúfolják a pajtásai; az elsős kisdíák is megutálhatja az iskolát, ha görbécské betűi miatt kinevetteti a többiekkel a tanító néni. Legfeljebb akkor még nem önértékesnek, hanem csak túlzottan érzékenynek mondják a felnőttek az ilyen gyereket, de a sérelem akkor is igaz, már akkor is nagyon fájhat. A gyerek elégtételt akar venni, verekszik, felesel, de hamar kénytelen megtanulni: könnyebben megússza, ha hallgat, mert ritka, hogy bárki is kíváncsi legyen amúgy büntetőpofokodásnak, szájalásának igazi okára: még mielőtt tudná, mi az az önérték, rendszerint beletanul a megalázkodásba...

Tiszteességben megöszült postáshoz kollega érkezik. Már a foga között mormolt köszönéssel érezteti: neki itt most jogai vannak, hiszen ellenőriz! A legutóbbi – ebben a hónapban a sokadik – utasítás végrehajtását kívánja számon kérni. Előbb csak átlapozza az újfajta nyilvántartást, majd tételesen vizsgálja. Rosszalló pillantásaitól megfagy a levegő, még az időnként betérő ügyfelek is megérik a feszültséget. A második oldalnál azután emelt hangon leckéztetni kezdi a hivatalt vezetőt, aki a korát és tapasztalatát tekintve akár az apja lehetne. Egyre ingerültebben magyarázza, hibásan vezetik a könyvet. Végül a képzettséget is kétségbe vonja, a bátoratlan mentegetőzésre, hogy „még szokatlan az új rendszer” már minősíthetetlen jelzőket is megen-ged magának. Nem zavarja, hogy döbbenet figyelik, mintha egyenesen örülne a közönségnek: hadd lássa mindenki, kinek van a legtöbb esze ebben a hivatalban. Amikor végre bevágja maga mögött az ajtót, mély sóhajjal roskad a székébe a hivatalvezető és csendesen csak ennyit mond: ki kell bírni a nyugdíjig, az asszonyoknak szüksége van az orvosra...

Megkezdődött az átszervezés, az indok: gazdaságosabbá kell tenni a postát. Osztanak, szoroznak, számolgatnak lenni is, főn is, a tervezett összevonásokban érintettek csatasorba állítják tapasztalataikat, szaktudásukat, érvekkel alátámasztott javaslatokat szeretnék megvitatni azokkal, akik majd meghozzák a végső döntést. Ígéretet kapnak a közös tanácskozársra egyszer, kétszer, de valami mindig közbejön a döntéshozóknak. Végül létrejön a találkozó, az első alkalommal nincs idő a javaslat ismertetésére, másodjára ugyan beszélhet a tapasztaltak szószólója, de az udvarias figyelem mögül kiérezni: az elhangzó érvek aligha hoznak érdemi változást abban, amit főn már elhatároztak. Az elodá-zott találkozók, a letorkolás még a megalázottság lázongó szégyenét hordozta, a látszólag jóvátett korábbi hibák végeredménye a lemondó belenyugvás – „elmegegy nyugdíjba”...

Összességében nyereséggel dolgozik a posta, de ott, ahol a nyereség termelődik, nem érződik a tengernyi munka névre szóló haszna: alig van remény akár csak aprócska anyagi elismerésre, kicsinyke jutalomra. Kell a pénz a fejlesztésre, igaz, de a korszerű munkahelyeken csak az elégedett emberek lesznek képesek a megfelelő teljesítményekre. Olyanok, akik nem érzik önértékükben sértettnak magukat. Sem azért, mert arra emberként nem alkalmas ellenőrök, vagy saját csallhatatlanságukban biztos vezetők elvárják az alázatot. Gedényi Éva

VÁLTOZÁSOK KORA

Szinte már közhelynek számít, hogy a legtöbb cég, sőt maga az állam is, ha megszorul szociális kiadásainak csökkentésével, szorosabbra rántja a nadrágszíját. Mi a helyzet e tekintetben a Postánál, kérdeztük dr. Bella Máriától, a szociális és munkavédelmi osztály vezetőjétől.

– *Tervezi-e a vezetés e kiadások lefaragását?*
– A Posta nem tud kiszakadni a gazdaság egészéből, de el kell, hogy mondjam, mi sokkal inkább hagyomány tisztelők vagyunk, mint a legtöbb, nem túl régen alakult sikeres cég. Ezek a hagyományok a Magyar Királyi Posta korszakáig vezethetők vissza.
– *Azokban az időkben a Posta valódi szociális biztonságot nyújtott dolgozóinak...*

– Akiket felvettek, egy nagy család részének tudhatták magukat, megbecsülés és tisztelet övezte őket. Ennek igencsak prózai oka volt. Az emberek ugyanis legfőképpen titkaikat bízták a Postára.

– Na és a postás kibén bízhat? Remélheti-e, hogy munkaadója mellett áll, amikor segítségre szorul.

– Igen, de a szociális gondoskodásból soha nem elég. Tény, hogy a szakmai vezetés legfontosabb feladata a hatékonyság, a termelékenység növelése. Piacon kell maradnunk és a munkahelyek megtartására kell törekednünk. Ugyanis legnagyobb érték a foglalkoztatás biztonsága. Ez persze nem jelenti a szociális kiadások lefaragását. Inkább a kornak megfelelő változtatásokat kell elémünk.

– *Mondana erre példát?*

– Gondoljunk az egészség megőrzésére, visszaszerzésére, vagy a nyugdíjas kor anyagi biztonságára. Megfigyelhetjük, hogy a nemzetgazdaságban is átalakul a szociális biztonság rendszere, s ebből a Posta sem maradhat ki. Az egyik ilyen lényeges fejlemény, hogy múlt év augusztusában megalakult a Postás Önkéntes Kiegészítő Nyugdíj-pénztár. Ezt munkatársaink kedvezően fogadták. A postás taglétszám mára túllépte a húszhónharézetet és ennek több, mint felét a fiatalok adták, húsz-harminc éves korú kollegáink.

– *Milyen a postások egészségügyi helyzete?*

– A postai munka egészséges embernek jellemzően nem okoz különösebb egészségkárosodást. Ugyanakkor például a kézbesítők az időjárás viszonyosságainak kitéve végzik munkájukat. Azt sem szabad elfelejteni, hogy hazánkban az életszínvonal alakulása miatt a legtöbb ember nemcsak napi 8 órában dolgozik. Így van ez a postásokkal is, akik ha módjuk van rá, szabadidejüket is munkával töltik el. Mostanában készül az a postai szociális koncepció, amely az egészség védelmére és megőrzésére nagyobb gondot kíván fordítani. Nem idegen a postásoktól az Egészségpénztár gondolata sem. De az anyagi feltételek megteremtése átcsoportosításokkal legfeljebb az ezredforduló tájkán, vagy valamivel korábban várható. Ehhez persze az is kell, hogy munkatársaink áldozanak erre a célra, ismerjék fel, hogy értelmes a cél.

– *Mennyibe kerülne ez a dolgozóknak?*

– Egyelőre nem tartunk ott, hogy ki tudjuk számolni, hiszen meg kell várni, amíg tisztázódik, hogyan oszlanak meg az egészségügyi költségek, mit vállal az állam és mi marad az állampolgároknak. Az is fontos, hogy megelőzzük a betegségeket. Ebben fontos szerepe lehet a jó színvonalú üdülőhálózatunknak, amely lehetőséget nyújt gyógykezelés igénybevételére, az aktív kikapcsolódásra és regenerálódásra is (Hajdúszoboszló, Debrecen). Így egy esetleges Egészségpénztár szervezhetné a betegség megelőző programot is. Ehhez persze több ismeretre van szükség, fel kell mérni, hogy a dolgozók körében milyen egészségkárosodások a leggyakoribbak.

– *Egy kérdés erejéig térjünk vissza az üdülő-bálózatra. Rossz nyelvezet szerint a Posta szeretne megszabadulni ezektől. Mi az igazság?*

– A Magyar Posta nem foglalkozik a nagy fáradtsággal, költséggel kiépített üdülőhálózat felszámolásával. Már a Magyar Királyi Posta is fontosnak tartotta a saját üdülők fenntartását, mi is ápoljuk ezt a hagyományt. Ez persze nem zárja ki az esetleg megvalósuló Postás Egészségpénztár keretében való működtetését a későbbi években. Dolgozóink igencsak ragaszkodnak ezekhez a létesítményekhez. Ha a postásoknak választaniuk kell, hogy miről mondanak le, biztos vagyok benne, hogy ez szóba sem jöhet.

– *Mégis miféle juttatásokról kell lemondaniuk a dolgozóknak?*

– Régebben egyike voltam azoknak, akik a munkahelyi étkezést igen fontos elemnek tartották, de szomorúan kell megállapítani, hogy az étkezési támogatás mára, durván fogalmazva, jövedelem kiegészítéssé vált.

– *Mire alapozza ezt?*

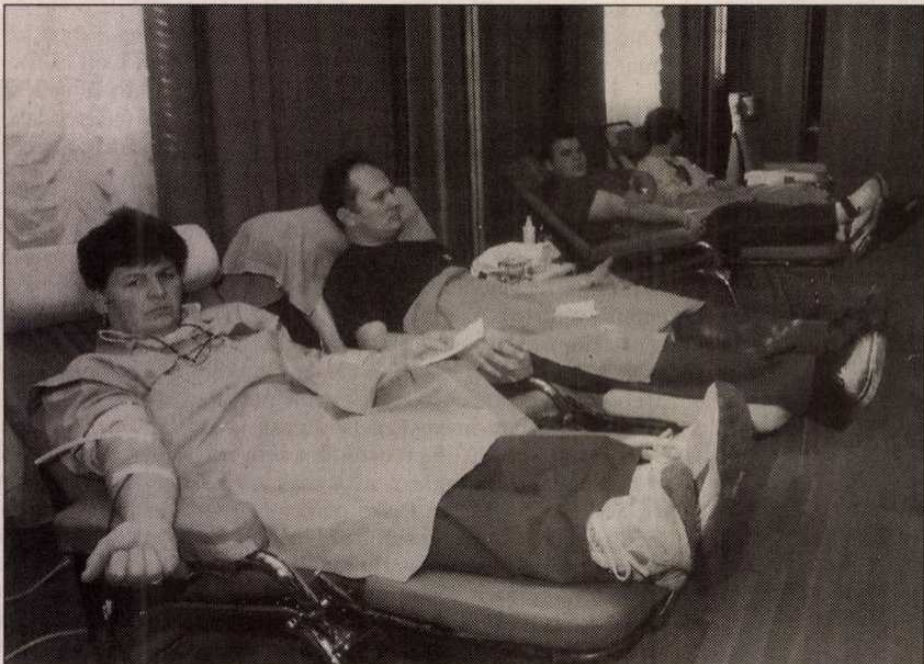
– A szociálpolitikát kényszerpályára viszik a mindenkor adó és társadalombiztosítási szabályváltozások. Ugyanis a természetbeni juttatás már nem azt jelenti, hogy dolgozóink naponta egyszer meleg ételt esznek. A jegyeket néhány nap alatt elvásárolják, van aki mosóporra, rosszabb esetben itálra költi.

– *Nem mindegy, hogy mire költi?*

– Nem. Minden cég aláírja, hogy csak közvetlen fogyasztásra alkalmas élelmiszereket adhat el a jegyért, de ez a valóságban nem így működik. Ezt nem is lehet megszüntetni, hiszen az üzlet pénztárosa nem azt nézi: ki miért fizet. A baj az, hogy az élelmiszerjegy nem bér, hanem szociális juttatás.

Úgy gondolom, hogy az ezredforduló tájkán az erre fordított összeget inkább az Egészségpénztárnak, vagy öngéjelvezési célokra kellene felhasználni. Ez annál is inkább nagy jelentőséggel bír, mivel étkezési ráfordításaink a teljes szociális kiadások közel ötven százalékát teszik ki.

Ménas Attila

ÉLETÜNKET ÉS VÉRÜNKET...

Száztizenhatan adtak vért a Postavezérigazgatóságon 1997. október 29-én. A véradást a 114-es Posta, a Matáv és a Vezérigazgatóság szakszervezetei szervezték. A 114-es Postától: 71-en, a Vezérigától: 26-an, és a Matáv-tól 19-en áldozták szabadidejüket és vérüket. Így a kórházakba több mint negyven liter vér jut a rászorulóknak.

Fotó: Kis László

BÉR ÉS FESZÜLTSG

A Posta Rt. beváltotta februárban tett ígérétét, miszerint az első fél-év ismeretében a szakszervezet elé tárja mindazt, ami alapján megítélhető, hogy megeremtődött-e a lehetősége egy második ütemű bérnövelésnek avagy sem. A bértárgyalások ügyéről Mundruczó Kornél, a Postás Szakszervezet elnökét kérdeztük.

– A posta vezetői az elnökségen, majd később a választmányi ülésen bizonyították, hogy a posta jó eredménnyel zárta az első félévet. Ezért lehetőség nyílik a középfokú postaszerveknél jövedelemnövelő intézkedésekre, ami a kedvezőbb helyzetben lévő postaiigazgatóságoknál maximum 21, a gyengébb helyzetben lévőknél pedig közel 19 százalék lehet.

– *Előfordult, hogy a Posta Rt. vezetése lehetőséget biztosított az igazgatóságoknak, hogy fizessenek, de azok mégsem fizettek. Milyen lesz a mostani helyzet?*

– Sajnos, egyetlen középfokú postaszerv kivételével információink szerint egyik igazgatóság sem lát lehetőséget arra, hogy olyan előterjesztést tegyen az érdekképviselőknek, amely pozitívan érinti a munkavállalók többségét. Ehhez még azt is hozzá kell tennem, hogy a Postaszállítási igazgatóság a februári központi bérmegállapodás szerinti kötelező 20 százalékos alapbérfejlesztést sem érte el. A 19,8 százalékos keresetfejlesztésük ráadásul lévő számára 36 százalékos emelést biztosítanak. Mindenki tudja, hogy ez nem jelent igazi pénzt, ellenben pozitív irányban mozditja el az igazgatósági átlagot. Nehéz helyzetben vannak az igazgatóságok szakszervezeti bizottságai. Ezen kívül a normaszigorítás is nehezíti helyzetüket, mert ez, visszamenő hatállyal, megzavarja mindazokat az elképzeléseket, amelyek 2-3 hónappal ezelőtt még reálisnak mutatkoztak.

– *A normaszigorítás nem jelent burkolt bércsökkentést?*

– A normaperc szigorításával mindenképp kevesebb pénz lesz áll rendelkezésre ösztönzőbőrré, jutalomra vagy más egyéb bérnövelő intézkedésre az igazgatóságoknál. Szokatlan a teljesítménykövetelményeket 8-9 hónapos visszamenősséggel értelmezni. Nem látom tehát olyan

biztatónak a helyzetet, mint a második ütemű bértárgyalás szakmai előterjesztésekor.

– *Irritálja-e a kisebb postásokat, hogy a menedzsment megkapta a pénzt, ők pedig nem: Mit lehet ilyenkor tenni?*

– Az érdekképviselőnek ezzel kapcsolatban sajnos még véleménynyilvánító joga sincsen. Azt azonban tudom, hogy bizonyos vezetői kategóriák prémiumban részesültek, amelynek egy részét kifizették, mivel a posta eredménnyel és nyereséggel zárta az első félévet. Meggyőződésem, hogy aki erről döntött, az felelősségteljesen cselekedett. Mi azt várjuk, hogy ezt a felelős lépést tegyék meg az ablaknál ülőkért, az utcán járókért, az éjszakai szolgálatot ellátókért is.

– *Nem félt, hogy a vezetők és a beosztottak ilyen szembenállása a posta hatékonyságát csökkenti hosszú távon?*

– Nem hiszem, hogy lehet ilyen szembenállásról beszélni, bár nagyon aránytalanok a postai bérek. 50 ezer forint a bruttó átlagkereset, ebből a fizikai kategória valamivel 40 ezer fölött, a szellemi 53 ezer körül keres. 200 ezer forint feletti vizsont a menedzseri réteg átlaga. Ezt valahogy európaiabbá kellene tenni. Ez persze nem azt jelenti, hogy le kell csökkenteni a menedzsment bérét, hanem a lemaradtakét, a létminimumon élőket kellene intenzívebb mértékben emelni. Akkor senkit sem irritálna, hogy bizonyos kategóriákban magasabb jövedelmeket lehet elérni. Az európai gyakorlat egy a hathoz. A kezdőbér egy, a legmagasabb vezetői bére pedig nem több csak hatszorosa egy kezdőpostás bérének.

Rácz-Udvarhelyi

● Lapzárta után – november 10-én – érkezett a hír, hogy Mundruczó Kornél a Posta Rt. vezérigazgató-helyettesével, Fóris Ferencnével tárgyal, és arról kapott információt, hogy a postaiigazgatóságok – lehetőségeiket kihasználva – keresetnövekedésre tesznek javaslatot a középszintű posta szervezeteknek, és ezzel megvalósul az rt.-n belül a 21 százalékos éves keresetnövekedés.

PARAGRAFUSMAGYARÁZAT

Bátran kitebették volna október 27-én a fővárosi székház színbáztermének aajtájára a táblát: „minden jegy elkelt”, pedig nem is színielőadásra, hanem mindenkit érintő törvény részleteinek, értelmezésének ismertetésére szőtt a meghívó. Csikós Anna, a rendezvény szervezője bölcs előrelátással már tudta, mire kell számítaniuk: „a nagy érdeklődésre való tekintettel kérek, hogy az előadáson résztvevők számát feltétlenül előre jelezzék, területenként körülbelül 15-20 részvételét tudjuk garantálni.”

A reggel kilenckor kezdődő előadás és konzultáció témájával az új társadalombiztosítási törvényeket választotta a szakszervezet. Dr. Bakó Józsefné, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság ügyfélszolgálati osztályának vezetőjét sikerült megnyerni előadónak. Műsoron kívül ugyan átmenetileg fölmonda a szolgálá-

tot a fűtési rendszer, de – köszönhetően a témának és a kitűnő, mindenki számára érthető tájékoztatónak – senkit sem riasztott el a hideg. Sorra vettük: a nyugdíjra jogosító korhatárt (benne az előrehozott öregségi nyugdíjra és a csökkentett összegű előre hozott nyugdíjra jogosultság feltételeivel); a szolgálati időként elismerhető jogviszonyokat; a nyugdíjmegállapítás módját 2009-ig, 2013-ig és azután; a saját jogú és az övezgyi nyugdíj együttes folyósítását; a korengedményre jogosultság feltételeit, a rokkantsági nyugdíjmegállapítás jövő évi változása témaköréit, minden kérdést példákkal megmagyarázva. A résztvevők módot kaptak a kérdézősködékre. Már alkonyodott, mikor az elégedett hallgatóság és az előadó elindultak hazafelé.

Néhány nappal később megkérdeztem Z. Nagy Lászlónét, a Szegedi Igazgatóság

üzemi tanácsának elnökét, mennyire tartja hasznosnak ezt a konzultációt. Meggyőzőbb elismerést aligha kaphattam volna: kezembe adta az előadáston készített tizenkét oldalnyi jegyzetét. Mint elmondta, a vaskos törvényt – a végrehajtási utasítás nélkül 80 nyomtatott oldal! – a „fordítással”, azaz a jogi kifejezéseket közérthetően értelmező, példákkal is alátámasztott magyarázattal – világossá vált az érintett, de a társadalombiztosítási ügyekben jártnak számára is. Így fölkeszítve a konzultáción részt vett szakszervezeti tisztségviselők segítségére lehetnek a tájékoztatlan kollegáknak, eligazodnak a sok változást jelentő paragrafusok között. Lapunk következő számában a leglányegesebb tudnivalókat mi is csokorba kötjük.

G. É.

LEÉPÍTÉS HUMÁNUSAN?

Ülést tartott a Központi Üzemi Tanács, amelyen részt vettek Fejes György a hálózatüzemeltetési, valamint Szilvi László a szervezetfejlesztési és igazgatási ágazat igazgatói is. Az egyetlen napirendi pontról: a Posta Járműtelep és a Postaszállítási Igazgatóság tervezett öszvevonásáról – a hivatalos fogalmazás szerint, szervezet-korszerűsítéséről – a délutáni órákig tartott az érdekegyeztetést célzó vita.

A KÜT elnökének, Kónya Lajosnak a határozott kérésére magáról az ülésről most nem tudósítjuk olvasóinkat, kivonatban közöljük azonban a KÜT állásfoglalását, amely így kezdődik: „A Központi Üzemi Tanács az előterjesztést 1997 október 31-én az érintett üzemi tanácsok véleményének figyelembevételével tárgyalta meg. Megállapítja, hogy a javaslat jól illeszkedik a Magyar Posta Rt. szervezet-korszerűsítési koncepciójába, ezért a javaslatot támogatja, de a konkrét megol-

dás további kérdéseket vet fel.” Rögzíti az állásfoglalás, hogy a KÜT együtdöntési jogosítványából fakadóan egyhangúlag támogatja a meglévő szociális létesítmények megőrzését és működtetését, megosztott – 8,5-ös – szavazataránnyal vélekedik azonban az előterjesztés támogatásáról. Indok: a javaslat hatástanulmány nélkül, rendkívül szükséaváun tájékoztat az elérendő célokról, az ahhoz kapcsolódó hatáskörökről, működési elvekről. Ha a szóbeli kiegészítésben kapott információkat is tartalmazza az előterjesztés, megkönnyítették volna a véleményezést.

A hét pontban megfogalmazott észrevételek közül azokat emeljük ki, amelyek a szakmai anyag ismerete nélkül is egyértelműek, a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot. „A humánus eljárás valamint a létszámleépítés szabályainak betartása miatt a létszámleépítés időpontját április 30. helyett június 30-ban javasoljuk meghatározni.” Novemberre tervezi

az előterjesztés a tovább nem foglalkoztathatók név szerinti meghatározását. Az ezzel kapcsolatos állásfoglalás: „...szükségesnek tartjuk a döntést követően azonnal olyan létszámleépítési bizottság létrehozását, mely paritásos elven a két munkáltatóból és a két postaszerv üzemi tanácsából áll...” „... november végéig a fent jelzett létszámleépítési bizottság bevonásával készülnön részletes foglalkoztatási terv és ezt terjesztse a KÜT elé véleményezésére...” „...Javasoljuk, hogy még az új postaszerv létrejöttét megelőzően készülnön olyan vizsgálat, mely az esetleg keletkező bérfeszültségeket feltárja és ha szükséges, az ezévi eredmény terhére tegyen javaslatot a bázis korrekciós rendezésére...” „...Végezetül a Központi Üzemi Tanács javasolja, hogy az új szervezet feladatát jobban tükröző Szállítási és Feldolgozó Igazgatóság nevet viselje.

A KÖZÖS VAGYONRÓL

IS SZÓ VOLT AZ ELNÖKSÉG OKTÓBERI ÜLÉSÉN.

Szakszervezetünk október 21-i elnökségi ülésén több fontos dologról tárgyalt. Ezek közül is nagy jelentőségű, hogy a Posta ügyvezetése a napokban tárgyalja a Kollektív Szerződés tervezetét, s ezen belül a szakszervezeti tisztségviselőket megillető munkaidőkezdésméértékét.

Szó volt a továbbiakban az alapszabály átdolgozásáról, illetve új kialakításáról.

Mundruczó Kornél elnök ismertette az alternatív szakszervezetek peren kívüli megegyezésre vonatkozó ajánlatát, amit igen pozitív lépésként értékelt, de fontosnak tartja annak tisztázását, hogy milyen valós értéket jelent a felosztásra váró vagyon. Ám a jelenlegi egyezségi ajánlat irreális és elfogadhatatlan. Mindez sok nehézséget támaszt. A szakszervezeti vagyon felértékelése még ma is csak részleges. Az elnökség - hosszas vita után - elfogadta az ezzel kapcsolatos helyzetértékelést.

Az elnökség megtárgyalta a Postás Dolgozó egy esztendő eredményeit, és Udvarhelyi András főszerkesztő megbízatását határozatlan időre meghosszabbította.

Ezután az elnökség tájékoztatót hallgatott meg a Szállítási Tagozat elmúlt havi üléséről, majd egyhangúan elfogadta s megszavazta a Bécs-Budapest maratoni futóverseny anyagi támogatását, amit a Posta Rt. nem vállalt.

Bejelentésre került, hogy november 24-én, a Postás Szakszervezet színháztermében egynapos továbbképzésre kerül sor a MATASZ-szal közösen tagépités és tagtoborzás címmel. Ezen a Német Postásszakszervezet és a FES is részt vesz.

Kárpáti Sándor rovata

BIZTONSÁGOSABB ÉLETER

„...mi a humantizmus? Emberszeretet, semmi egyéb, és ezzel már politikum, már lázadás minden ellen, ami az ember eszméjét bemocskolja, megbecsteleníti.”
(Thomas Mann)

Ez a mottó szerepelt azon a meghívón, amelyet a *Félelem nélkül élni* című egyezményt aláíró civil szervezetek küldtek ki a *Párbeszéd a társadalom demokráciájáért* témakörben, az Építők-Liget Kongresszusi Központban megrendezendő országos konferencia résztvevőinek. A több mint száz civil szervezet küldöttei előtt Sándor László mondott beszédet és felszólalt Göncz Árpád köztársasági elnök is. Üdvözölték a rangos fórumot a nők, a fiatalok, a művészek, a sportolók, az újságírók képviselői, majd elfogadták a - legfontosabb teendőket magába foglaló - záradokumentumot, amelyet 14 szakszervezeti, civil tömörülés írt alá, közöttük a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége.

ESÉLYEK ÉS JELENSÉGEK ● Az MSZOSZ elnöke előadásának bevezető részében először az összefüggésről céljairól, jellegéről összetételéről szólt, mondván, *szózatlan* összetételű tanácskozásról van szó. Sajátos abban is, hogy az érdekvédelmi, a civil szervezetek ezúttal *politikai* kérdésekről, a munka világán kívül eső témakörökről is beszélnek azzal a szándékkal, hogy *közös nevezőt* találjanak a problémák megoldásához, a társadalmi összefogás megteremtéséhez.

Arról van szó, hogy a demokrácia lényegét jelentő félelem nélküli életet *kibővítsük* a biztonságosabb lét igényével, a nagyobb beleszólás követelésével, a nemzeti összefogás határozott szorgalmazásával. Ne csak a külföldi hitelezőknek fizessük vissza tartozásunkat, hanem azoknak is, akik az elmúlt években a fő terhetek viselték, a *legtöbb áldozatot vállalták* a stabilizáció megteremtéséért: a bérből és fizetésből élőknek, a nyugdíjasoknak, a fiatal pályakezdőknek, a nagycsaládoknak. Azoknak, akik a legvédtelenebbek voltak, akik a leginkább *érdekeltek* a gazdasági helyzet javulásában.

Most jó *esélyekkel* számolhatunk - hangsúlyozta Sándor László. Esélyt kaptunk a felzárkózásra, lehetőségünk nyílt arra, hogy elkerüljük az ország kettészakadását. Esély kínálkozik ahhoz, hogy megfordítsuk az eddigi súlypontokat: a gazdasági, technikai szempontok mellett és helyett, jobban előtérbe kerüljenek az emberi szempontok, mindaz, ami az embert, az emberségesebb életet szolgálja. Ebben nagy szerepe van a vezető politikai *pártoknak*. Annak, hogy kellő alázattal alá tudják-e rendelni a pártérdekeket, a személyes politikai ambícióikat a *közjó* érdekében. Aki ugyanis nem közömbös a jövő iránt, annak *tennie* kell a *nyugtalanító jelenségek* ellen. Mert vannak ilyenek: az önös érdekek, a hangulati túlfűtöttségek, demagóg igérgetések, a sérelmek felhánytorgatása, egymás megbélyegzése, lejárátása, a nyugtalanság szítása.

Az emberek *ellenszennével* fogadják mindezt, és igazuk van, mert senkinek sincs joga lejárni az országot. Rombolás helyett viszont *kötelesség az országépítés*, az önmérséklet, a higgadt magatartás, a racionális gondolkodás. Az, hogy ésszerű kompromisszumokkal, minden szempont felszínre kerülhessen az *egységes magyar érdekek* képviselésében és érvényesítésében.

Milyen kérdésekben? - kérdezte az előadó. - A *legfeszítőbb gondok* enyhítésében. A megélhetés terheinek csökkentésében, az árak, bérék, nyugdíjak, az infláció kezelésében, munkahelyek teremtésében, lakásépítésben, a gyógyszerárak mérséklésében, a gyermekek taníttatásában. Miközben a többség azon tépelődik, mi lesz, ha elveszti munkáját, ha megbetegszik, miből fizeti a rezsit, aközben *irritálják*

az embereket az indokolatlan vagyoni különbségek, a sikkasztások, a korrupció, a közélet átláthatatlansága, riasztja őket a tartós félelmet generáló bűnözés mérete, veszélye.

Mindenki keresi a *fogódzókat*. Erős a vágy a tartós, megalapozott gazdasági növekedésre. Arra, hogy jövedelemből lehessen megélni és ne szociális segélyekből. Csökkenjenek a vagyoni különbségek, javuljon a leszakadó rétegek helyzete, erősödjék a társadalmi igazságosság szemlélete és gyakorlata, több pénz és figyelem fordítsák a kultúrára, a műveltség ápolására, fejlesztésére. Miből? A többi között a feketegazdaság pénzforrásaiból.

Az előadó emlékeztetett rá, hogy a demokrácia esélye az erős gazdaság, a szociális védelem. Ez azonban *nem automatikusan* jön létre. Szükség van arra, hogy az érdekegyeztetés eredményei beépüljenek a döntéshozatalba, karcsúbb legyen a túlsúlyos pártstruktúra, javuljon a viszony, erősödjék az együttműködés a pártok és civil szervezetek között, csökkenjen az állami túlcenzuralizáltság. Maguk a szakszervezetek, a civil tömörülések is erősödjének, *széthúzás nélkül* működjenek: fogjanak össze.

- Nem valamiféle tiberi panaszarádatot akartunk előadni - zárta mondanivalóját Sándor László -, hanem fel akartuk rázni önmagunkat és másokat annak érdekében, hogy *összefogjunk, és együttműködünk*, mert együtt erősebbek és többek vagyunk.

GYAKORLATI SZOLIDARITÁST ● Göncz Árpád úgy jellemezte a helyzetet, hogy a mai Magyarországon egyszerre *él együtt* 1920, 1930, 1956, a Kádár-korszak, és a jövő. Ez a fórum egyfajta válasz a társadalom problémáira. A legnagyobb negatívumnak azt nevezte, hogy *eldugultak* a társadalmi felemelkedés csatornái. Az esélyegyenlőtlenséget csökkentendő, javasolta, hogy a népi kollégiumok mintájára hozzanak létre felzárkóztató *középiskolai kollégiumokat*, teremtsék meg az iskoláztatás, a továbbtanulás, a tehetséggondozás anyagi feltételeit.

A köztársasági elnök nyomasztónak nevezte a *bűnözés, a korrupció* súlyát, amelyet - a globalitás miatt - nem lehet csak rendőri eszközökkel megfékezni. Kiállt az érdekviszonyok egyensúlya mellett, szót emelt a tapasztalható *szabadosság* ellen, kifogásolta, hogy túl gyakran hallja önkormányzati vezetőktől: „az állam köteles...”

Külön is kiemelte a *szakszervezetek* szerepét, jelentőségét. Elítélhetjük magunkat azért - mondta -, hogy a szekszárdi húsipari munkások kálváriájához nem nyújtottunk több segítséget, nem bontakoztattunk ki nagyobb szolidaritást. Annak a véleményének adott hangot, hogy mára a szakszervezet ereje csökkent, cselekvőképessége beszűkült. Az Egyesült Államokban a szakszervezet *nagybatalom*. Nálunk is meg kell tanulni azt, hogyan kell érdekeket védeni a kapitalizmus körülményei között.

A „milliók képviselőiben” összehívott, „határkőnek” nevezett tanácskozáson elhangzott felszólalásában Göncz Árpád végül emlékeztetett rá: nem az emberiséget, nem a magyarságot kell szeretni, hiszen így általánosságban ez könnyű. Az *egyes embert, a másik magyart* kell elfogadni, támogatni. Gyakorlati tevékeny összefogáson alapuló szeretetre és szolidaritásra van szükség.

Várkonyi Endre

IGÉRET SZÉP SZÓ...

Ismerjük a régi mondást: *ígéret szép szó, ha megtartják, úgy jó. Mostanában egyre több szó esik erről, ha nem is így, rigmusba szedve, viszont komolyabban. Az ígéretek hajdanában-danában - de régen is volt 1994! - arról szóltak, hogy a Magyar Szocialista Párt, ha kormányra kerül, szoros együttműködést szeretne a szakszervezetekkel.*

Mit ad isten, illetve a választópolgárok többsége: az MSZP lett a parlament legnagyobb pártja, vezetésével alakult meg több mint három évvel ezelőtől a kormány. Annak programjában is szerepelt az a bizonyos együttműködés a szakszervezetekkel, tágabb értelemben a dolgozó emberek érdekeinek szem előtt tartása. Ma már tudjuk, hogy erre csak nagyon korlátozottan volt lehetőség, hiszen az előző kormány - és nemcsak az azt megelőző negyven év - annyi bajt, gondot és főleg adósságot hagyott hátra, hogy mindenekelőtt és elsősorban azt kellett rendezni, csökkenteni, az ország gazdaságát stabilizálni.

Mondani sem kellene, hiszen mindnyájan átéljük: ehhez a lakosság - magyarán: a bérből, fizetésből és nyugdíjból élők, a nagycsaládok - áldozatvállalására, életszínvonalának, vásárlóerejének visszafogására volt szükség. Az is igaz, sőt biztos, hogy ehhez a szakszervezetek (értve ezen a valóban a dolgozók érdekeinek védelmét szolgálókat) együttműködését aligha lehetett volna megnyerni. Még a rábólintásukat is nehezen.

Most már azonban mégiscsak kifelé tartunk abból a rettenetesen hosszú alagútból. Legalábbis látjuk a végét - ezt állítják a legkülönbözőbb közgazdasági irányzatokhoz és politikai pártokhoz tartozó szakértők csaknem egybehangzóan. A parlamenti és a parlamenten kívüli jobboldali ellenzék ugyan tagadja ezt, s úgy igyekszik beállítani a dolgot, hogy csupán a választások közelsége miatt hoz a kormány népszerű intézkedéseket, s azok mindössze a szokásos „húzd meg - ereszd meg” politika részei.

Lehet ugyan azon is vitatkozni, hogy máris el kell-e kezdeni a választási kampányt. Sem a 90-es, sem a 94-es választások előtt nem indult el ilyen korán a pártok választási végzése. Most elsősorban az ellenzék sürgetné a választásokat, minden erőt bevetve próbálja elhitetni a szavazópolgárokkal, hogy neki valamiféle kötelessége leváltani a jelenlegi kormánykoalíciót, noha zavaros hordósónoklatoknál egyebet nem tud felmutatni.

Arra azonban mindenképpen alkalmas, sőt sürgető az idő, hogy a szakszervezetek számon kérjék a bő három és fél év előtti ígéretek teljesítését. Természetesen nem lehet azzal az igénnyel fellépni, hogy az életszínvonal látványos, sokszázalékos emelést most, azonnal, de legalábbis rövid időn belül hajtsa végre. Azzal azonban mindenképpen, hogy abból a bizonyos alagútból együtt lépünk ki!

Ehhez tartozik az is, hogy a ködös átlag-számítások helyett végezzenek a kormány statisztikusai és egyéb pénzemberei valódi számításokat a keresetek alakulásáról. Nagyon félrevezető az áféle számítás, hogy az átlag a tervezettnél nagyobb arányban emelkedett, miközben - csak úgy, szinte zárójelben - azt is közlik, hogy „elsősorban a pénzügyi szférában”. Ez ugyanis annyit jelent, hogy a bankok, pénzintézetek sokszázézer forintot fizetést hűz vezetői, némely vállalatoknak hasonló összegekkel honorált gazdasági vezetői, menedzserei újabb havi százzal többet vittek-visznek haza, miközben a többiek, a nagy többség keresete éppen az ilyenfajta átlag-számítások következtében csak csekély mértékben, nemegyszer az inflációt sem követve emelkedik.

Úgy gondolom, ez az a pont, ahol a szakszervezetnek fel kell lépnie, megmagyarázni a számítás-bűvészeknek és megbízóiknak, hogy efféle trükkökkel (talán) lehetett élni a pártállam idején, amikor nem volt ajánlatos visszabeszélni. Bár akkor is akadt rá példa, hogy a szakszervezetek egy-két bátrabb vezetője kifogásolta az igazságtalanságokat.

Nem arról van szó, hogy valamiféle egyenlősít akarna bárki is. Kétségsébe sem lehet vonni, hogy magasabb fizetés jár annak, aki felelősségteljesebb munkát végez, vezető beosztásban van. De az arányok már így is egészségtelenül eltolódtak, s nem kell különösebb matematikai tudás ahhoz, hogy kiszámítsuk: tízezer bankár százezer forintot fizetésemelésre kerekken egymilliárd forint, ami egyenlő egymillió egyéb dolgozó ezer forintos béremelésével. A statisztikában pedig egyik annyit tesz mint a másik...

Túl a „hitvány anyagiakon” az MSZP-vezette kormánynak arra is gondolnia kellene, hogy a réges-régi időkben, még a felszabadulás előtt a lehető legszorosabb volt a kapcsolat a szociáldemokrata párt és a szakszervezetek között, annyira, hogy a tagság is szinte azonos volt. Ez a tradíció kötelez! Ha tudomásul is vesszük, hogy az elmúlt három év során elkerülhetetlenek voltak a megszorítások, s a szakszervezetek érdekképviselői munkáját hihetetlenül megnehezítő intézkedések, most már „ott fent” kell tudomásul venni, hogy az ígéretek megtartásának ideje eljött. S hogy a társadalom kettészakadásáról nemcsak fejcsóválva beszélni kell. Tenni muszáj ellene!

Hűséges olvasóink biztosan emlékeznek Varsányi Lászlóra, a Tatabánya 1. posta kézbesítési osztályvezetőjére, alapszervezeti titkárral. A „gúzsba kötve táncoló” szakszervezetist szeptember végén kedves ünnepségre hívták meg munkatársai: Varsányi László negyvenkét év postai szolgálattal a háta mögött nyugalomba vonul. A baráti találkozón - a búcsúztató rossz szó - Bor Sándor, a BUVIG igazgatója, a hivatali vezetők és sok-sok munkatárs köszöntötte.

HUMÁNUSAN ÉS KÖRÜLTEKINTŐEN

Létszámcsökkentés és a bérek

- **Hogyan alakultak az első félévi eredmények, mire számíthatnak a munkavállalók? - kérdeztem Bor Sándort, a Magyar Posta Rt. Budapest-vidéki Igazgatóság (BUVI) igazgatóját.**

- Az első félév végén *számvetést* készített a BUVI. Áttekintettük az idei fél év tapasztalatait, megvizsgáltuk, hogyan teljesültek céljaink, és meghatároztuk az év hátralévő időszakának tennivalóit. Az értékelést megvitattuk az érdekképviselletekkel is.

- Mi az összegzés lényege?
- Üzleti tervünk *időarányosan teljesült*. Az üzleti osztályok reálisan terveztek, hiszen az általuk jelzett bevételi terv és a mennyiségi célok helyesnek bizonyultak. Ez megnyugtató, mert jó érzékkel mérték fel a piaci folyamatokat, a várható fejleményeket. Ezzel együtt az is bebizonyosodott, hogy néhány munkatársunk csodát várt, aminek eszerint nincs alapja.

Ami már izgalmasabb és húsbavágó az érdekképviselések számára is, az az üzleti tervben megfogalmazott *létszámleépítés*. Ez a csökkenő teljesítmények miatt elkerülhetetlen.

- Mi indokolja ezt?
- Fontos tudni, hogy igazgatóságunk négy megyéje *eltérő* gazdasági fejlettségű. Vannak területek (Budapest környéke, Székesfehérvár), ahol jelentős a postai forgalom növekedése. Más területeken viszont nagy forgalomcsökkenés tapasztalható, például Nógrád, és Komárom-Esztergom megye nagy részében. Úgy kell *301 főt leépíteni*, hogy a forgalom-felfutáshoz plusz létszámot adjunk, a forgalomcsökkenő területektől pedig elvegyünk. Ez bizony nem egyszerű. Nemcsak technikai összetett feladat, hanem azért, és elsősorban azért, mert itt családokról, a megélhetésről, *emberi sorsokról* van szó.

- Hogyan tudják ezt úgy megoldani, hogy a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon?

- Az üzleti terv készítésénél - ismervé az országos tendenciákat - igazgatóságunk is élt a plusz másfél százalékos bérfelvezetési lehetőséggel. Az *érdekképviselletekkel közösen* úgy döntöttünk, hogy - a bérlemaradásunk ne növekedjék tovább - vállaljuk az ésszerű kockázatot, ami 150 millió forint pluszköltséget jelent az idén.

- Minthogy a piaci helyzet nem változott lényegesen, továbbra is fennáll a 301 fő leépítésének a kényszere. Ez azonban *nem 301 ember elbocsátását jelenti*. Bár tetézi a gondokat még az is, hogy az első félévben elhasználtuk az éves bérköltségünk 52,6 százalékát. Ha tehát részletesen megvizsgáljuk a létszám- és bérgazdálkodásunkat, akkor megállapíthatjuk, hogy 118 fő magától leépült (fel sem vettük). Ez bizonyítja, hogy a postások egy része figyelemmel volt saját forgalmának alakulására, ily módon nekik nem kellett a leépülés fájdalmas lépéseit megtenniük.

- És a többiek?
- A további létszámot viszont le kell építeni ahhoz, hogy az üzleti tervükben megfogalmazott költségekbe beleérjünk és a közgazdasági szabályozók által elvárt föltöltöttségi mutatóknak is megfeleljünk. A belső föltöltöttség ugyanis a BUVI-nál a *legmagasabb* az országban: 104 százalék. A többi igazgatóság 100 százalék alatt van. A nagypostáknál az országos átlag 96,5 százaléka, a BUVI-é 107,6 százalék. Ezek is mutatják, hogy nagyobb létszámmal dolgoztunk az év első felében. A példaképből kitetszik, hogy *szükséges a létszám hozzáigazítása a forgalomhoz*.

Konkrét cselekvési program készült e feladatok végrehajtására. Ennek alapelve,

hogy rendkívül *humánusan és körültekintően* kell eljárni minden munkáltatói jogkört gyakorló vezetőnek. Ehhez az igazgatóság is segítséget nyújt.

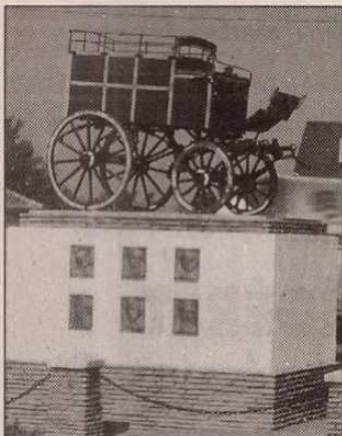
- Hogyan?
- Például a dolgozóknak a posták közötti átirányításával, óraszámcsökkentéssel, az igazgatóságok közötti együttműködéssel. Annak érdekében, hogy a jól képzett, értékes munkaerő megmaradjon a postának. Vannak információink arról, hogy folynak a tárgyalások az *átlagkereset növeléséről*. És ez további gondot jelent.

- Miért, milyen gondokról van szó? Az igazi kérdés az lenne, hogy a BUVI dolgozói részesednek-e ebből?

- Könnyű lenne úgy válaszolni - tekintettel az eddig elmondottakra -, hogy nem. Hiszen az eredeti bér igazdálkodása is komoly fejtörést jelent. Ezért úgy válaszolnék: megvárom az első nyolc hónap számadatait, a konkrét bér- és létszámfelhasználást, mert csak ezek ismeretében szabad felelősen nyilatkozni.

- Mégis, mondhatna valami biztatót?
- Tekintettel arra, hogy ismerjük a társigazgatóságok bérhelyezetét, szükségesnek tartjuk, hogy *igazgatóságunk dolgozói is részesüljenek ebből* a lehetőségből. A valós döntések a harmadik negyedévi tényszámok ismeretében születhetnek meg. Ennek összegét azonban csak *jutalomként* lehet kifizetni. Természetesen az ezzel kapcsolatos döntés meghozatala előtt - ezúttal is - konzultálunk az érdekképviselletekkel.

Nekünk úgy kell az 1997-es év hátralévő intézkedéseit meghozni, hogy az idei üzleti tervünk valamennyi mutatója teljesüljön, s ezzel kellően megalapozzuk az 1998-as esztendőt.

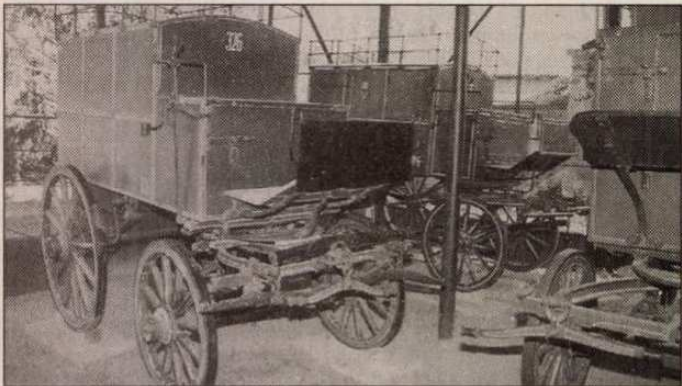
Egy kis nosztalgia

Balatonszemesen, a főútvonal mellett talapzatra helyezett postakocsi hirdeti, van itt valami, aminek köze van a postához. Valóban, a balatonszemesi postamúzeumhoz érkezünk.

A múzeum épülete sem érdektelen. A Hunyady család istállónak építtette a 18. század második felében, majd postai lóváltóállomás felállításának elrendelése után új rendeltetése lett. 1962-től az egykori istálló a Postamúzeum becses tárgyait őrzi. A betévedő látogató keresztmetszetet láthat a postai szállítás történetéből: az utazószekértől a kariolkosikon át a Barkasig, de sok egyéb más látványt is ad a múzeum megtekintése.

Képeinket kedvcsinálónak szánjuk, a következő balatoni nyaralás programjában Szemesnek szerepelnie kell!

Fi-Fo

A Magyar Posta Rt. vezetésének egyik legfiatalabb tagja, a harmincnégy éves Kozák László január 1-én foglalta el a küldeményforgalmi vezérigazgató-helyettesi székét. Az utóbbi tíz hónap tapasztalatairól kérdeztük. Előző munkahelye a Hírlap Igazgatóság volt, e terület irányítását végezte. Ezzel kapcsolatban jut eszembe, hogy Magyarországon alig találni újságot, amely ne panaszkodna a terjesztésre.

– A jelenlegi feladataimnak egy részét jelenti az akkori munkaköröm. Ami a panaszokat illeti, mi már csak az előfizetési terjesztéssel foglalkozunk. A szerkesztőségekben, ha jól megy a lap, saját érdemünknek tudják be, ha pedig rosszul, azt a terjesztő hibájának. A magyar lapkiadás évek óta valóban rossz helyzetben van. A fogyasztóképes kereslet határozza meg az újságok megvásárlását. A legnépszerűbb lapok is évről évre csökkenő példányban fogynak. A postának semmi szándéka, hogy diszkrimináljon egyes lapokat. Készítettünk viszont néhány felmérést e tárgyban, és számunkra is világos lett, hogy a példányszám lemorzsolódása a kézbesítés minőségének is köszönhető, bár csak csekély arányban. Döntően a lapok árának emelkedése és az újságok színvonala vezetett a példányszám csökkenéshez.

– Emelik-e mostanában a lapok terjesztési díját?

– A napilapok esetében húsz százalékos, a színes lapoknál tizenhat százalékos tarifa emelésre kerül sor. Viszont jóval szélesebb körben, a kistélepusúkat is érintve, korábbi időpontokban vállaltuk a terjesztést. Olyan üzleti ajánlatokkal „kínáljuk meg” a lapkiadókat, melyek jövőre komoly minőségi javulást hoznak. Ha a lapkiadók elvállalják, a Postán nem múlhat a fejlődés. Röviden tehát a tarifa emeléssel egy időben többet szeretnénk nyújtani.

– Hogyan látott neki tíz hónappal ezelőtt „vezérhelyetesi” ténykedésének?

– Számomra új volt a feladat, olyan területekkel kellett foglalkoznom, amelyekhez korábban csak távolról volt közöm. Sokat kellett tanulnom, egy kialakult rendszerbe kellett belehelyezkednem. Ami újat jelent és amit a helyzet megkövetel, rájöttünk, hogy nem lehet a piaccal csak mellékesen foglalkozni, de olyan rugalmasan működő szervezetet kell létrehozni, amely a piaci igényeket érzékeltetni képes.

– A Magyar Posta igencsak gyűrűköt, hogy a kor követelményeinek megfeleljen.

MINDENK

– A Posta korábban meglehetősen passzív volt. Vártuk, hogy beessen az ügyfél... Ha nem jött, hát nem jött, ha igen akkor, ironikusan fogalmazva, kegyeskedtünk elszállítani a küldeményt. Ami most változni fog: elébe megyünk az ügyfelek igényeinek. Törekszünk rá, hogy az ügyfélben még ki sem alakult elképzeléseket különféle megoldásokkal serkentsük.

POSTA

Nem kétséges, hogy a postaszolgálat megindulásával egyidős a postarablók megjelenése is. Már a történelmi feledés homályába süllyedt korok hírvivői is ki voltak téve a támadás veszélyének azért, hogy a szállított üzenetet vagy értéket megkaparintsák tőlük.

Az írásbeliség kialakulása előtt a dolog egyszerűbb volt: a hírvívóval betanultatták a szöveget, és aki kíváncsi volt rá, az kínzással vagy kiszedte belőle, vagy sem. Később, amikor már írásban küldték az üzeneteket, igyekeztek azokat mindenféle trükkökkel elrejtetni a „postás” támadói elől. Például úgy, mint a mongol kánok: a hírvívó kopasz fejére tetováltatták a betűket, aztán hagyták, hogy kinőjön a haja. A címzett meg újra borotvált és elolvasta a „levelet”. Ez az egész némileg időigényes volt, akkoriban az „A” napon feladott küldeményt jó ha „C” hónapban kézhez vehették...

Az értékűküldeményekkel, az ide-oda szállított kincsekkel merőben más volt a helyzet. A rablás igen ősi mesterség, valamint egész népek éltek belőle, joggal lehetett tehát attól félni, hogy az ismeretlen tájakon, ismeretlen emberek között járó posta nem érkezik meg rendeltetési helyére. Minden postakocsis fegyverrel járt ugyan, de végül is nem lehetett a kincset szállítók mellé egy egész hadsereget adni.

Postásnak lenni tehát minden korban meglehetősen veszélyes foglalkozás volt. Aki kalandokra vágyott, jól tette hát, ha postásnak szegődött. Már a pusztasági közeledés is ezernyi veszéllyel járt: az időjárás, a terepviszonyok, a

vadállatok, no és az igen korán megjelenő postarablásra szakosodott útonálló sok borsot törtek a postások orra alá.

Pedig akiket postarabláson fogtak, azok számára nem volt kímélet! Az első írásos emlékek már a XV. században beszámolnak a postai futárokról leleselkedő útonállókról, tolvajokról, no és az ellenük való „hatékony” védekezésről. Ismeretes egy német császári rendelet arról, amely 1559. március 18-án megparancsolta, hogy „...az utcákat és utakat 12 lépés távolságra mindkét oldalról tartsák szabadon a fáktól, bokroktól az útonállók és leleselkedők tolvajok elleni védelem érdekében”.

Akadnak persze példák ennél radikálisabb intézkedésekre is. 1732. május 19-én tíz óra tájban postai lovasfutárt támadott meg és rabolt ki három férfi a Nürnberget Regensburggal összekötő úton. A posta akkori legmagasabb rangú vezetője, Anselm von Turn und Taxis herceg azonnali intézkedésre kérte VI. Károly császárt, aki haladéktalanul parancsot adott a tettesek elfogására. A császári parancsról a birodalom valamennyi alattvalója értesült: mindenütt kidobolták vagy hirdetőtáblákra erősítették a felhívást. Az eredmény hamarosan megszületett: augusztus 9-én sikerült a tettesek közül kettőt elfogni. A harmadiknak – és persze a rablott pénznek – nyoma veszett.

A szigorú büntetést Amberg városában hajtották végre. A rablóknak először a jobb kezét vágták le, majd lefejezték őket. A megcsönkített testeket ezután kerékbe törték a főtéren. A levá-

gott testrészeket a tetthelyeken sebtében ácsolt bitófákra szögezték, és táblára írt felirat hirdette mindenkinek, hogyan végzi az, aki postarablásra adja a fejét.

Az alapos hóhérmunka azonban – úgy látszik – nem vette el a kedvét a próbálkozóknak. Továbbra is kellett számolni a postarablókkal, legfeljebb a módszerek változtak valamelyest.

1773. szeptember 13-án éjfél tájban nyolc-tíz felfegyverzett csavargó tartóztatta fel a postakocsit Eisenach és Gotha között az országúton. Az utasokat pisztollyal kényszerítették a kiszállásra, kirabolták és megverték őket, majd a postakocsival elhajtottak. Ez az eset félelemmel töltötte el Tübingia békés és jámbor lakóit, a rendőrséget pedig arra ösztönözte, hogy mielőbb a tettesek nyomára bukkanjon.

Hamarosan meglelték a rablóbandát. Köztük szép számmal asszonyok is voltak (akik a későbbi korokban is felbukkantak statisztákként a rablóbandákban, de az első magányos női postarabló megjelenésére a XX. század végéig várni kellett).

A nőket beismerő vallomás után szélnak eresztették, a férfiakat halálra ítélték. A súlyos büntetést azzal indokolták, hogy az erőszak a posta ellen irányult, és ez tűrhetetlen. A különösen veszélyes bűntettet kemény ítélet torolta meg: kerékbotörés. Igaz, később a herceg a tettesek kegyelmi kérvényét jóindulattal fogadta, és a büntetést lefejezésre enyhítette, de azzal a kikötéssel, hogy a kivégzettek testét törjék kerékbe, a levágott fejeket pedig jól látha-

VÉLEMÉNYE FONTOS

– *Mik lehetnek az igények?*
 – Ha egy cég reklám kampányba kezd, legtöbbször az ehhez értő hirdető– és marketing cégeket keresi meg. De ezek közül csak kevesen tudják, hogy a posta milyen képességekkel rendelkezik. Pedig mi igencsak tudnánk befolyásolni egy-egy vállalkozás sikerét. Képesek vagyunk olyan szolgáltatásokat nyújtani, amelyek révén hatékonyabb lehet egy reklámkampány. Megtaláljuk a megfelelő célközönséget. A termékismertetőt is mi tudjuk a legolcsóbban eljuttatni a leendő fogyasztóhoz. Több mint tízezer kézbesítőnk járja az országot. Cégek ezreivel vagyunk napi kapcsolatban, melyekről tudjuk, hogy milyen profilban tevékenykednek. Így ha megbíznak bennünket egy fogyasztói csoport felderítésével, akkor arra a tudáshalmazra építünk, amely munkatársaink koponyájában van.

– *De a kézbesítők nem szakemberei a marketing területnek.*
 – De nem kizárt, hogy azzá legyenek.

– *Ezek szerint a postás állása akkor biztos, ha üzleti szaktanfolyamot végez?*
 – Nem. A Posta feladata, hogy az alkalmazottakba beleplántáljuk ezt az új szemléletmódot. Dolgozóinknak azt kell megérteniük, hogy mennyire fontos, ha a levél kézbesítésén túl, ilyen üzleti információknak is a birtokába jutnak. Ha pedig egy olyan központi feladatot kapnak, hogy meg kell keresniük egy termék fogyasztóinak körét...

– *Akkor ebben csak a nehezebb postástáskát láthatják...*
 – Azon túlmenően pedig a cégük léterdekeit is, és komoly árbevételt a postának, hiszen ha egy üzlet egyszer beindul, az leveleket, válaszleveleket és csomag küldeményeket indít el. Fontos érdekünk, hogy a postásaink lássák ezt a lehetőséget.

– *Hogyan történik majd e tervek népszerűsítése?*
 – Komoly belső PR munkára, felvilágosításra lesz szükség. Először is az „új postát” kell megantánítani munkatársainknak. A legtöbben csak szóbeszédből tudják, hogy cégünk megváltozott, de a végeken ez még alig érzékelhető. A mi felelősségünk, hogy üzeneteket közvetítsünk alkalmazottainknak és hogy ezt az információ-áramlást két irányúvá tegyük. Visszajelzéseket is kell kapnunk postásainktól.

ABLÁS

tó helyre szögezzék fel. Több ezren tolongtak Gotha főterén, amikor az ítélet végrehajtották.

A postarablások persze ettől egyáltalán nem maradtak abba, ám a büntések némileg szelídültek: ezután egyszerűen felakasztották a postarablókat.

És ez így ment századokon át. Volt, amikor nagyobb volt a veszély, volt, amikor enyhült a félelem, de az úton levő postás sohasem tudhatta, mikor éri támadás. A postarablók valóságos virágkorukat élték a múlt századi Amerikában: az induló postakocsi személyzete és utasai sokszor nem érkeztek meg a célállomásra. Pedig a rablókkal a Vadnyugaton sem bántak kesztyűs kézzel: akit nem lőttek le a helyszínén, azt később rövid úton felakasztották az első fára. A klasszikus westernekből ismerhetjük a négylovas postakocsit, amelynek bakján a kocsis mellett ott ül csőre töltött Winchesterrel a kísérő.

A sors vagy a történelem nagy igazságtalansága, hogy a vadnyugati történetek főhőseivé az esetek nagy részében meglehetősen csendes életet élő tehenészek váltak, és nem a postások, akik sokkal több veszélynek voltak kitéve, mint bárki más a revolverhősök világában.

Nemcsak Amerikában leselkedett számtalan veszély a postásokra, hanem természetesen Európában is, legfőljebb még kevesebb történet örökíti meg szenvedéseiket. Az amerikai Vadnyugaton történetekkel egy időben bizony Magyarországon sem volt biztonságosabb a helyzet. Az Alföldön postáskodni legalább annyi megpróbáltatással

Részlet Dvorák Ede–Rákóczi Margit: Postarablások c. könyvéből, amelyet a Magyar Posta Rt. sajtó és reklámosztálya adott ki.

járt, mint Texasban. Nálunk is számos postás veszttette életét szolgálatának teljesítése közben.

Ez a könyv az ő emlékük előtt tisztelg. Mindazok emléke előtt, akik névvel vagy névtelenül vonultak be a postatörténet azon szomorú fejezetébe, melyet postarablások címen tartunk számon. A Magyar Posta önállóvá válásától követjük nyomon napjainkig a posta, a postások ellen elkövetett támadásokat. A legtragikusabb és legérdekesebb esetek közreadásával felidézzük a Magyar Posta történetének fekete lapjait, azt a sok tragédiát, fájdalmat, amely a munkájukban helytálló postások elvesztésével járt, és azt a mérhetetlen anyagi veszteséget, amit a rablások következtében a posta elszenvedett. Természetesen meghajtjuk fejünket napjaink postásai előtt is, akik a századvég bűnözési hullámában, a soha nem tapasztalt számú posta elleni támadás által fenyegetve, nap mint nap szembenéznek a veszéllyel. Akik úgy végzik nehéz és felelősségteljes munkájukat, hogy arra is készülniük kell, egyszer csak fegyvercső mered rájuk, és egy idegen hang felmordul: „Ide a pénzt!”

Reméljük, könyvünk olvastán oldódik a félelem, a munka során növekszik a figyelem, gyarapodik a tapasztalat, és közkinccsé válik az a felismerés is, hogy „semmi sem új a nap alatt...”

A postás hivatás mindenkor sok veszéllyel járt és jár ma is. Méltán érdemel tiszteletet és megbecsülést az, aki mindezt vállalja.

D. E.-R. M.

Ménes Attila

HORDALÉK

● KINN A VÍZBŐL?

Az évszázad legnagyobb árvize milliókat fosztott meg lakásától és megélhetésétől. Lengyelországban és Csehországban kritikus helyzet alakult ki, s ha már valamilyen csoda folytán legalább ez a csapás elkerült bennünket, erkölcsi kötelességünk segítő kezet nyújtanunk a károsultaknak. A Magyar Postánál is megszületett az ötlet, 27+100 forintos levélbélyeget nyomtattak, amiből a százas hivatott enyhíteni a wroclawiak gondját. Az egyébként 2 millió példányban nyomott bélyegből kapott is az egyik postaközpont úgy 5 ezret, amihez csatoltak 2, azaz két darab tájékoztatót. Ha minden nagy levélforgalmat bonyolító vállalattal, vállalkozóval ismertetni szeretnék volna a lehetőséget, két választás kínálkozott. Vagy százával fénymásolják a tájékoztatót, vagy az ablaknál ülő kisasszony szóban elmondja minden egyes ügyfelének. Úgy tűnik a wroclawik ettől a segítségtől kinn vannak a vízből!

● POZÍCIÓ

Mindenki tudja, hogy a parlament döntést hozott, miszerint a képviselőknek dönteniük kell közszolgáltatuk és a gazdaságban betöltött vezetői funkciójuk között. Televíziónk, amely nem vádolható az ellenzék túlzott támogatásával, szétnézett ezügyben a parlamentben. Csodák csodájára a kormányzó pártokban sokkal több olyan politikus találtak, akit érint az összeférhetetlenségi törvény. Ők sem balgák - különben nem választottuk volna őket -, kitalálták, hogy lemondanak ügyvezetői igazgatói posztjukról, amit nem töltenek be mással. Képviselőnk ezentúl aláírásra jogosult alkalmazottként veszi fel a napi betevő karajra valót. Ilyenkor szokta mondani Kohn bácsi: „...ügyes!”

Sokkal jobban tetszene a dolog, ha a cég éjjeliórét fizetése meghagyásával kineveznék aláírási jog nélküli ügyvezető igazgatóvá, legalább a pozíció örömet megízlelhetné.

● AUTOMATA

A híradásokat hallgatva egyre gyakrabban jut eszembe egy vicc az átkosból. Amikor bevezették az ezernyolcszáz forintos egészségügyi hozzájárulást mindenki felzúdult, vitatták alkotmányosságát, de mindössze az összeg emelkedését érték el. Mit kapunk ezért cserébe? Az egészségügy növekvő hiányát. Mit kapunk cserébe a benzin árában lévő egyre növekvő adóért? Mit kapunk cserébe a jogászlobby által kibuzlizott ügyvédi ellenjegyzésekért kifizetett forintjainkért, vagy a megöröklött ingatlanok után lepengetett illetékért?

És most a vicc: Sromek, a kenyérgyár igazgatója dicsekszik barátjának, hogy a Szovjetunióból új automata gépsort kapott a cég. A technikára fogékony barát a működési elvről érdeklődik, mire Sromek elmagyarázza?

- Egyik oldalán beöntöm a búzát, a másik felén kijön egy pék, és ezt mondja: hleba nyet!

● NAGYSÁP - KIS POSTA

Nagysápot az első írásos emlékek 1181-ben említik. Hatalmas határa, erdei voltak. Lakói a török elől a Gerecsébe húzódtak, s vagy 40 évig elő sem jöttek. (Ez a negyven év mint-ha megtörtént volna máskor is.) Az írásos emlékek nem említik, hogy volt-e posta, és ki volt a helyi kengyelfutó, de azt tudjuk, ma Hajnik Ferencné a hivatalvezető.

- Két 8 órás látta el korábban a munkát, de az új norma szerint rajtam kívül csak egy négyórás képzetlen dolgozó van. Ez azt jelenti, hogy a munkaideje lejártá után egyedül csinálók mindent. A telefonközpont megszűnése változást igényelt, de megjelent a lakáskassza, a biztosítások, s egy sor más dolog is. Igaz, ebből még nincs akkora forgalom, hogy a létszám maradhatott volna. Nagyon sokfelé kell figyelmen, egy ilyen kis postán kifelé is kell dolgozni, a pénztárnál is, az adminisztrációit is el kell látni. Nem véletlenül találják ki a szabályokat, komoly követelmények vannak. Az ablaknál várakozó ügyfélnek pedig nem mondhatom, hogy várjon már, mert nekem szabályosan kell dolgoznom. Tudom, szükség van a munka ésszerűsítésére, a normarendszert is megértem, de ez finomításra szorulna. Aztán a biztonság kérdése is felmerül. Többen kérdezték, nem félünk-e? Félelemmel nem lehet dolgozni, adott esetben a kiadott utasításoknak megfelelően próbálok viselkedni.

Filipsz Borbála

HÜSÉGESEK VOLTAK A HÜSÉG ALAPÍTVÁNYHOZ

A Hírközlési Dolgozók Hűség Alapítványának Kuratóriuma értesítette szerkesztőségünket, hogy a személyi jövedelemadó 1 százalékos felajánlásából 1.941.234 forint érkezett az Alapítvány számlájára.

A nyugdíjasok nevében szívből köszöni a megértő támogatást az Alapítvány igazgatója: *Gál Gyula*. Ugyanakkor várják továbbra is a nagylelkű adományokat, hogy továbbra is segíthessék azokat a nyugdíjasokat, akik hosszú éveken át hűséggel szolgálták a Magyar Postát.

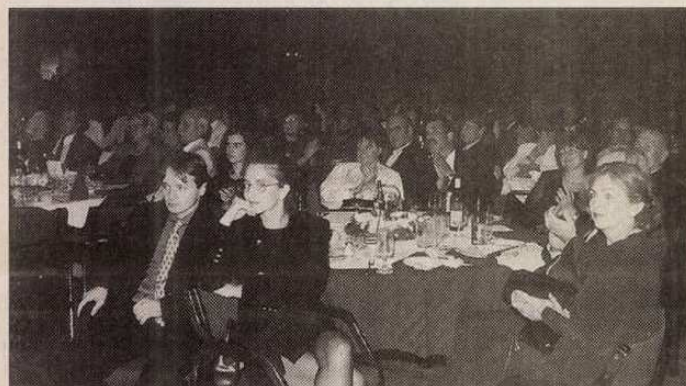
SZÉPEN RAGYOG A BRONZ ÉRDEMKERESZT

Október 23-a alkalmából a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumban Kovács Kálmán államtitkár a Magyar Posta dolgozói közül elsőnek nyújtotta át Göncz Árpád köztársasági elnök úr által adományozott, a Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt kitüntetést *Lencsés György*nek, a székesfehérvári Posta Feldolgozó üzem most nyugdíjba vonult munkatársának.

Lencsés György munkáját és szakmaszeretetét eddig is sokszor elismerték. Ez a magas kitüntetése méltán nevezhető „Életműdíj”-nak. Szerkesztőségünk is gratulál a hatvan éves kitüntettnek.

VOLT EGYSZER EGY

IDŐSEK VILÁGNAPJA

Fotó: Kis László

Bennetek – akik ott voltatok a szakszervezeti mozgalom bölcsőjénél – ma is él és továbbra is éljen az együvé tartozás öröme – fogalmazta meg októberben, az idősek világnapján a köszöntő gondolatot az MSZOSZ Nyugdíjas Választmányát üdvözlő transzparens. E választmányi ülésre a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége budapesti székházában került sor.

Miután a választmány megemlékezett a három nappal korábban elhunyt, volt vasas Kovács Józsefről, Sándor László az MSZOSZ elnöke kapott szót, aki azzal kezdte, hogy a mai helyzet teljesen más, mint ami az előző hét évet jellemezte – s aminek legfőbb kárallottjai közé tartoztak a nyugdíjasok. Ez a korosztály az utolsó fillérig beosztani kényszerült nyugdíját, a lehető legrosszabb közérzettel, mert látszott, hogy a fiatal nemzedék is milyen rosszul él. Ám most végre jók a jövő évi kilátások: sikerült előre megállapodni a 98-as nyugdíjemelésről, s ez bekerült a költségvetési törvény tervezetbe. Január-februárban már nem lesznek akkora, mindennapos gondokat okozó áremelések. Emellett az aktív dolgozók reálbére is nő, miközben a munkanélküliséget kiterjedt közmunkák enyhítik majd...

Szöke Károly, a nyugdíjügyi társadalombiztosítási önkormányzat új alelnöke a leghatározottabb támogatást ígérte az idős embereknek, kimondva: „Aki az idősekről nem gondoskodik, annak jövője sincs.”

Hozzászólások és a jelen lévő tb-vezetők részéről ígéretek is elhangzottak az özevegy nyugdíj előfeltételeinek sokkal világosabbá, érthetőbbé tételéről. Indulatosan, tárgyilagosan, vagy rezignáltan rengeteg, hol apró-cseprő, hol pedig húsbá vágó problémát emlegettek föl a választmányi tagok. Volt aki megjegyezte: az is a szakszervezettől követel pénzt, aki még tagdíjat sem fizet... Pro és kontra ismételtlen szöba kerültek a rokkant-, illetve a kordkezdményes nyugdíjasok.

Sándor László megjegyezte: a kordkezdményre jogosító munkahelyeken két évig, a most folyó felülvizsgálat végéig nem várható változás. Üdülési ügyekben azonban még az év vége előtt kedvező változásokra lehet számítani. A szakszervezeti vezető azonban, a jelek szerint, továbbra sem rózsaszínű szemüvegen át nézi a világot: kifejtette, hogy az utolsó hét évben kialakult egy olyan társadalmi réteg, amely nem akar részt venni a közterhek viseléséből – s ezt a kormány tudomásul veszi. A nyugdíj-ügyekben pedig a szakszervezetnek két nagy ellenfele van; a minden eredményt magának tulajdonítani igyekvő kormány, valamint a balról előzni próbáló mai ellenzék – amelynek négy éve lett volna a jó ötletekre.

Végezetül a jelenlévők egyetértésében fogalmazódott meg a megyei választmányok támogatása, és az, hogy a szolidaritás és a szakszervezeti munka jobbítása jegyében össze kell gyűjteni a visszaemlékezésre képes idősektől a két világháború közötti idők szakszervezeti tapasztalatait.

üv

TALLÓZÓ

1957. NOVEMBER

ELINTÉZTÜK

Szakszervezetünkhöz igen sok postás dolgozó és nyugdíjas postás fordul kérelemmel és panasszal, segítségért és támogatásért.

Szakszervezetünk a lehetőséghez képest igyekszik a dolgozókon segíteni és panaszait elintézni. Ezekből a levelekből szedtünk ki néhányat, hogy ezzel is megmutassuk, hogy szakszervezetünk mindenben a dolgozók érdekét szolgálja.

A Budapesti Postaigazgatóság üzemi SZITK-ügyintézői serelemezték, hogy a bérrendezés során nem a beosztásuknak megfelelő bérkategóriába kerültek. Sérelmüket megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy valóban jogos. Ennek alapján intézkedtünk besorolásuk módosítása iránt.

Török Zsuzsanna nyugdíjas postás szaktársnő hosszabb ideig volt kórházban és így a nyugdíjasok részére megállapított 30 napos kórházi ápolási időt túlhaladta. A kórház a túllapolási költséget követelte. Közbenjárásunkra az 1800 forintos kórházi számlából 1600 forintot elengedtek. A 200 forintos költséget pedig részletekben kell kifizetnie.

1967. NOVEMBER

A kongresszusi határozatok nyomában

ÚJ STÍLUSBAN – Keves a tájékoztatás a szakterületekről

...A kongresszus foglalkozott az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos teendőikkel. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy az alapszervi titkárok időben megismerkedjenek a változásokkal, a tennivalókkal. Titkárainknak mintegy a fele már most részt vett egy tanfolyamon, ahol lényeges közgazdasági, ideológiai és politikai kérdésekről tájékozódhatnak, de nagyon kevés szó esett a minket legjobban érdeklő szakterületi kérdésekről. A postai problémák kívül rekednek a tanfolyamok tematikáján. Talán érdemes lenne gondolkodni: milyen belső megoldást találhatnak, hogy tisztviselőink ezekkel a kérdésekkel is megismerkedhessenek.

1977. NOVEMBER

TUDUNK-E ÉLNI JOGAINKKAL?

Az üzemi demokráciára való felkészülés tapasztalatai

...Az üzemi demokrácia fórumainak száma nyolc. Ez tette-mes mennyisége. A tájékoztatók során a vitában részt vevők aggodalmukat fejezték ki, hogy a fórumok gyakorlásával sok munkaidőt veszítünk. Valóban csínján kell bánnunk az idővel. Csak jól előkészített tanácskozásokat lehet és kell tartani. Meg kell követelni a rövid, tartalmas, lényegre törő, a demokrácia kibontakozását közvetlenül segítő hozzászólásokat.

Különösen fontos a jó szervezés és felkészülés a bizalmi-ak testület és a szakszervezeti tanács munkája során.

Ha nem körülbelül egy időben kapják meg ezek a testületek a megvitandó, eldöntésre váró kérdéseket (pl. az évenkénti bérfejlesztés felhasználása, a részesedési, jóléti és kulturális alap felosztása), úgy félok, hogy az értekezletek száma nő. Ez magával hozza a munkaidő- és munkateljesítmény-kiestést. Ezt a fényűzést nem engedhetjük meg, hiszen céljaink, feladataink nagyok, a megvalósulásukat csak odaadó, kemény munkával érhetjük el.

Gedényi

JÓ, HA TUDJA...

●●● hogy, a megfázás ellen az egyik legjobb gyógymód a fokhagyma. Ha megfázás kerülgeti az embert, érdemes naponta 2–3 gerezd nyers fokhagymát megenni, és 3 nap alatt elmúlik a betegség. Megelőzőként a napi 1 gerezd ajánlott. Torokgyulladásra 2 gerezd kipréselt fokhagymából, 1 kanál mézből és 1 dl tejből összekevert folyadékkal kell gargalizálni. Ez enyhíti a gyulladást. Ha a nátha a tüdőnket támadta meg, akkor is jól tesz a nyers fokhagyma. Ilyenkor tegyük forró vízbe néhány gerezd kipréselt fokhagymát és ezzel inhaláljunk.

●●● hogy, honnan ered az „orrod tőle fokhagymás” szólás. Amikor az emberek még hitték a boszorkányok létezésében, arról is meg voltak győződve, hogy a fokhagyma véd a gonosz ellen. Éppen ezért eredetileg boszorkányoknak mondhatták: „orrod attól, fokhagymás”, vagyis: ne nyúlj hozzá, mert ez valami olyasmi, amittől te irtózol, ami nem neked való. Később, amikor már nem hitték a boszorkányok rontásában, sőt, sok helyen azt is elfelejtették, hogy a boszorkányokkal kapcsolatban használták e szót, s a fokhagyma hatásra elődeink védve hitték magukat a megvetett és gyűlölt boszorkányok ártó hatalma ellen, ezért ma a szólásnak bizonyos fölényesen elutasító és kissé gúnyos színezete van.

●●● hogy, az egészséges, hosszú élet itala – egyesek szerint – a „Kombuchagomba tea”. Rendszeres fogyasztása állítólag meghosszabbítja az életkort, csökkenti a ráncok képződését, tompítja a bőrön lévő májfoltokat. Segít a súlycsökkenésben, a zsírszövetek lebontásában. Csökkenti az ödémát, a megduzzadt lábat leaasztja. Készítőt szerint a benne lévő papayalével hatásával, pusztítja a rákos sejteket. Kombucha gyógymód tanácsadás: az Aura Termésgyógyász Rendelőben. Tel.: 153–2860. A kombuchagomba tea magyarországi gyártója: Jakab István, 2151 Fót, Pf. 42. Tel.: 06–27/358–465, fax: 06–27/358–499.

●●● hogy, a Postás Művelődési Központban (Budapest, VI., Benczúr utca 27.), 1997. december 6–án, 10 órakor Mikulás napi gyermekműsor lesz. A Maskara Színjátszó Társulat „Holle anyó” című műsorát mutatja be. A játszódházban pedig a Mikulás, az advent és a karácsony ünnepeinek jellegzetes tárgyait készíthetik majd el a gyerekek. Az élménydús délelőtti zárásaként pedig a Mikulás személyesen köszönti a gyerekeket. Belépődíj: 200.–Ft. Alapító vállalatok dolgozóinak: 150.–Ft. Belépőjegyek elővételben: kedd, szerda, csütörtök, 14–18 óra között kaphatók, Nagy Sándor közönségszervezőnél.

●●● hogy, 1995 januárjában megkezdte működését Érden – a volt postás óvodás üdülő épületében – az Idősek Otthona. A Magyar Posta Rt., a MATÁV Rt., valamint az Antenna Hungária Rt. addig közös tulajdonában lévő érdi gyermekintézményt adományozási szerződéssel, térítésmentesen átadta az „Idősek Otthonáért Alapítvány” részére. Az Alapítványt a Magyar Sarutlan Karmelita Rendtartomány hozta létre. Az Alapítvány szerződésben vállalta, hogy az adományozók nyugdíjasainak helyet ad. A beutaltaknak szolgáltatást, valamint holtig tartó használati joggal teljes ellátást és gondozást nyújt. További kedvezmény, hogy az adományozók által beutalt idős embereknek a mindenkor belépési díjnak csak 50%-át kell befizetni. Ezen túlmenően az ellátásért, havonta a nyugdíjuk 70%-át kell az Alapítvány részére, térítési díj címén, befizetni. Az otthon szobái 2–3 ágyasak, ezekhez WC és mosdó tartozik, a fürdőszoba közös használatú. A bentlakók állandó orvosi felügyelet alatt élnek. Az otthon szobái megfelelő berendezési tárgyakkal vannak felszerelve, de lehetőség van személyes tárgyak elhelyezésére is. Az Idősek Otthonában összesen 50 férőhely van, ebből a Magyar Posta Rt.-t 7 férőhelyre illeti meg a beutalási lehetőség. Az Idősek Otthonának címe: 2030 Érd, Péter utca 46. Érdeklődni lehet a Postavezérgazgatóság Munkagazdasági főosztálya Szociális osztályán. Tel.: 1–550–550.

●●● hogy, 1997. október 20–án „Levelek” címmel új időszaki kiállítás nyílt a Postamúzeumban. Budapest, Andrássy út 3. I. emelet. A levelezés történetét bemutató látványos kiállítás 1998. március 1-ig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 10–16 óráig. A belépés a postai dolgozóknak ingyenes.

●●● hogy, létezik a „Következő Lépcső 97” című ingyenes kiadvány, mely a különböző továbbképzési lehetőségekről tájékoztatja a tanulni vágyókat. Pontos címmel, telefonszámmal és a legszükségesebb információk ismertetésével a kiadványban megtalálhatók a Magyarországon és külföldön működő, sokirányú szakképesítést adó tanfolyamok és más továbbképzési lehetőségek. Az egyetemek, valamint az egyéb oktatási intézmények képzési rendszerének rövid ismertetésén túl a füzet tájékoztat a jelentkezések különböző feltételeiről, és az oktatások részvételi díjairól. A „Következő Lépcső” kiadványt a NEIL Ügynökség adja ki. Tel.: 06–20/445–543.

●●● hogy, Gyula 1 postahivatal épületére az egyház igényt tart. Ezért az új postahivatal tervezésére a Magyar Posta Rt. pályázatot írt ki. Az eredményhirdetésre 1997. október 31–én került sor. A Bírálóbizottság megállapította, hogy több pályamű hozott olyan javaslatot, amely a további tervezés során eredményesen felhasználható. Rangsorolás nélkül 4 pályaművet: TOP DESIGN Kft., Nemes Roland, Építésműhely Kft., valamint Kuknyó Lajos és Varga Sándor terveit megvették, s e négy pályázó részére meghívásos pályázatot írtak ki.

Rákóczi Margit

EGY RECEPT/EGY VICC

ALMÁS CSIRKECOMB

Hozzávalók: személyenként 1-2 csirkecomb, 4 alma, 1 dl fehérbor, 5 dkg vaj, só, törött bors, őrölt rozsmaring, 1 evőkanál kristálycukor.

Elkészítés: A megmosott csirkecombokat sóval, borssal, rozsmaringgal bedörzsölve vajon átsütjük és tűzálló táliba tesszük. Letakarjuk a vékonyra szeletelt almákkal. A visszamaradt pecsenyeleket a borral felforraljuk és leöntjük vele a csirkecombokat. Tetejére egy evőkanál kristálycukrot hintünk és forró sütőben 40 percig sütjük.

Burgonyapürével tálaljuk.

SZESZTESTVÉREK

Két szesztestvér utazik a vonaton. A torkuk már megint öblítést kívánna, de a mozgóárusnál csak ásványvíz kapható. Ráfanyalodnak. Egyikük nagyot húz az üvegből. A vonat közben alagútba ér.

– Milyen? – kérdi aggodalmasan a másik.

– Nehogy igyál belőle! – kiáltja a bátor kísérletező. – Én már megvakultam!

Teknős Erzsébet

KUTYA

1910. február 10. - 1911. január 29.
1922. január 27. - 1923. február 14.
1934. február 14. - 1935. február 2.
1946. február 2. - 1947. január 21.
1958. február 18. - 1959. február 6.
1970. február 6. - 1971. január 25.
1982. január 25. - 1983. február 12.
1994. február 10. - 1995. január 29.

SORS: Ő az őrszem, a hűség és nyugtalanság jegyében született. Számára ez az élet átmeneti, ezért nem vár tőle semmit. Szkeptikus hősiesség, pesszimizmus, örök kételkedés és győgyhatatlan szorongás jellemzi. Hibái ellenére az emberi természet legnemesebb vonásai egyesülnek benne. Idealista és becsületes, aki sohasem veszti el a jószágba és értelemben vetett hitét, nemes lelkű és önfeláldozó. Az igazság bajnoka, képes harcba szállni a jó ügy érdekében és segíteni a nálánál szerencsétlenebbeket. Egyenesen, tisztességesen és meggondoltan cselekszik. Veleszületett ébersége és figyelme révén gyorsan eligazodik az élet útvesztőjében, a legkritikusabb helyzetben is megőrzi hidegvérét. Rossz közérzetének oka a gyanakvás. Állandó riadókészültségben él. Konzervatív, individualista, néha külön, önféjű és szigorú, de méltó a bizalomra. A barátságot szentnek tartja, akit szeret, azt a végsőkig sze-

KÍNAI ASZTROLÓGIA

reti. A pénznek nem tulajdonít jelentőséget, nem halmoz fel anyagi javakat. Élete többnyire labilis, szerencsésebbek a nappal születettek. Gyermekkorát szülei védelmében tölti, ifjúkorát viharos szerelmek tarkítják. Felnőtt korát az állandó félelem hatja át, hogy nem használja ki az életét eléggé.

JELLEM: Határozott jellem, szigorú erkölcsi tartással. Lényében a legellentétebb magatartások gyökereznek: vagy lázas tevékenységbe menekül, vagy pesszimista kitartással keresi az ideális helyet, vagy igyekszik eltitkolni, mennyire aggódik szakmai jövőjéért. Kiváló emberismerő, remek megérzései vannak. Intelligenciája mély, érdeklődése kötött, igyekszik egy terület szakértőjévé válni. Gyorsan gondolkodik, szeret filozofálni, kivételes képességekkel rendelkezik, de nem tudja eléggé érvényre juttatni. Túlságosan kritikus, tisztán látja saját gyengeségeit is. Ambiciózus, tehetséges, kreatív, de nem elég kitartó, kevés az önbizalma. A bírálatot nehezen viseli el, harapóssá válhat. Barátságos, kedves, segítőkész, megbízható, de zárkózott és félnék, csak szűk körben érzi jól magát, ahol nagyon szívélyes és jó humorú. Szerény, nem szereti a ceremóniákat, a nagy tömeget. Kifinomult, mély érzésű, igényes, gyöngédségre, szeretetre vágyó, érzéki, sőt szenvedélyes. Impulzív hangulatember, aki gyakran magányos, csalódott és bizalmatlan. Hálás a jó szóért, a simogatásért. Tartózkodó a szerelemben, diszkrétan roman-

tikus, ám ha rokon lélekre talál, elkötelezi magát. Családszerető, önfeláldozóan ragaszkodik, harmóniára törekvő, azonban féltékenységre hajlamos. Gyermekait gyöngéd légkörben, nagy gondossággal, bölcsen neveli. Kötdők szülőhelyéhez, otthonülő típus, lakását ízlésesen rendezi be. Remekül megérti magát a Ló, Disznó, Tigris, és a Majom jegyű partnerrel, viszont óvakodjon a Sárkány, Kecse, Kakas jegyűektől.

ELŐREJELZÉS: Ez az év vegyes esztendő, gyakran érezheti, hogy képtelen teljesíteni, amit eltervezett; azonban mégis eredményes lesz. Egyenletesen haladhat előre, de ne fogjon szerteágazó tervekbe, ne kockáztasson. A változásokhoz alkalmazkodnia kell, új eljárások elsajátításával új lehetőségek nyílnak. Igyekezzék elmélyíteni a szakértelmét, tanuljon! Munkatársaival való együttműködésben fokozott tapintatra és megfontoltságra van szüksége. Munkavállalás szempontjából ez év második fele a sikerebb. Jól boldogul anyagi téren a nagyobb kiadások ellenére is. Társas kapcsolataiban, ha körültekintő, sok örömet remélhet; a nyári kapcsolat még fontos szerepet fog játszani az életében. Családi élete főleg nyáron volt boldog és elégedett. Vigyáznia kell, hogy őszinteségével ne bántson meg másokat! A jövőben mindennek hasznát veszi majd, amit most elkövet képességei és szaktudása fejlesztéséért. Szerencsecsillaga emelkedőben van, és ez a folyamat egyre gyorsul a következő évben.

TAKÁCS TIBOR író

ARANY ÉRDEMKERESZTTTEL tüntették ki

Lapunk olvasószervezőjének, Takács Tibor írónak, október 23-án aalkalmából Göncz Árpád köztársasági elnök – érdemes és eredményes munkássága elismeréseként – a Magyar Köztársaság Arany Érdemkereszt kitüntetését adományozta.

A kitüntetést október 20-án, a Magyar Néprajzi Múzeum aulájában, Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter adta át.

A fogadáson a kitüntetett író verset nyújtott át a miniszternek.

– Milyen verset adott át Magyar Bálint miniszter úrnak?

– 1981-ben jelent meg a Csalánruha című történelmi regényem, s ennek egyik főhőse Szemere Bertalan, az 1849-es kormány miniszterelnöke s belügyminisztere, aki a kormány utolsó ténykedéseként 1849 július végén, Szegeden törvényt alkotott a zsidók polgáritásáról, miszerint „eljött az idő, hogy a nemzetgyűlés azon szent kijelentését tovább ne halassza, miszerint a zsidók is a hazának polgárai! Jogban és kötelességben a többiekkel egyenlők!” Regényem elmeséli, hogyan rejtette el Szemere Bertalan társaival együtt Orsova határában a Szent Koronát tartalmazó ládát, majd azt a négy éves nyomozást eleveníti fel, aminek a végén, árulás folytán, Titusz Karger őrnagy megtalálja az elrejtett koronázási jelvényeket.

Nos, Szemere Bertalan dédunokája Magyar Bálint miniszter úr, s én a kitüntetés pillanatában úgy éreztem, mintha a regényhősdédnagyapa, Szemere Bertalan kezéből venném át az arany érdemkeresztet.

KEZET FOGOTT A MINISZTER VELEM...

Kezet fogott a miniszter velem, Szemere Bertalan dédunokája. A dédnagyapa jó hősöm nekem, bele is írtam a „Csalánruha”-ba, amiben ő az egyik hősöm, ő, ki Mózes népét hozzánk felemelte, Szemere volt mindig a tetterő, a bujdosásban sokaknak a lelke! Kezet fogott most annyi év után regényéért (én ezt kiérdemeltem!) – a miniszter ma helyettes csupán – én Szemere Bertalannal kezeltem. Ő küldte könyvemért kései „bérem”, ezt a mostani, szép kitüntetésem!

A történethez tartozik, hogy néhány nap múlva elküldtem szép dedikáció kíséretében Magyar Bálintnak a Csalánruha regényemet, és az Örök csónak c. válogatott verseskötetemet is.

Fábián L. Gyula

CSAPZOTT LAPOK

Könnyű, elviselhetetlen tréfák

Tudtam hogy így lesz, és így is lett: az elmúlt évben fájdalmas nevelésésges luftot rúgott az irodalmi Nobel-díj odaítéléséről határozó, minden bizonnyal tiszteletre méltó bizottság. A díjra jelölt szerzők között hiába kerestem a közép-európai próza akkor még élő legendájának, Bohumil Hrabalnak a nevét. Helyette az emigrációban – tegyük rögtön hozzá, hogy most már önkéntes emigrációban – élő Milan Kundera képviselte a cseh – vagy talán francia? – irodalom díjesélyesnek vélt alkotóját. Kundera nem kapott irodalmi Nobel-díjat. Fialat ember, még kaphat. Hrabal azonban már soha többé nem szerepelhet semmiféle kitüntetési listán. Pár hónappal mellőztetése után a galambok szárnyán örökre elrepült a városkába, ahol megáll az idő. Most is ott sétálgat az örökkévalóságban nyújtózó Nymburk sörgyárának malátaültató udvarán, és lehet, hogy amikor ezeket a sorokat írom, éppen egy újabb korsó tizenkét fokos világos sörrel emel a szájához nagybátyjával Pepín bácsival, és édesapjával, a sörgyár gondnokával. Úgy vélem, Hrabalnak semmit sem ártott, hogy nem lett Nobel-díjas író. Sir Winston Churchill A második világháború című kétértelmű memoárjáért megkapta ezt az elismerést, mégsem úgy gondolunk rá, mint íróra. Azt hiszem, a különféle művészeti díjakat az minősíti a legjobban, hogy kiknek nem ítéltek oda őket. Vegyük például a magyar Kossuth-díjat. Ügyszólván bárki megkaphatta az elmúlt évtizedekben, ha művészetének gyakorlása mellett talált időt bizonyos pofafüldökre is. Lati-novits Zoltánnak nem volt ideje ilyesmire. Vagy talán az ízlésével nem fért össze a szükséges simulékony-ság: díj nélkül kellett távoznia. Nem kétséges, hogy ezekben az esetekben a tiszteletre méltó bizottságok egyfajta önkasztrációt hajtottak végre, amikor az arra legérdemesebbek helyett valaki mást tüntettek ki figye-lmükkel. Eljárásuk eredménye: az általuk képviselt díj értékvesztése. Ezek után nézzük, kicsoda voltaképpen Milan Kundera, akit a hivatalosságok a pazar életművét befejezett, még élő Bohumil Hrabal elé helyeztek.

Kundera 1929-ben született, Brnóban. Ebben a városban látta még a napvilágot Bohumil Hrabal is, 1914-ben. Kundera ifjúkorában zeneszerzéssel és versírással próbálkozott, majd egy mó-

nográfiát követően papírra vetett egy drámát is, Kulcstulajdonosok címmel. Ám művészi pályájának valódi kezdetét 1959-től jegyzi, amikor hátat fordított a poétikának és a zenének, és végleg elkötelezte magát a próza mellett. Néhány novellt követően 1967-ben jelenik meg első komolyabb regénye, a Tréfa, amely Magyarországon is több kiadást ért meg. A Tréfa 1949-ben játszódik. Főhőse, Ludvík Jahn nyílt postai levelezőlapon Trockijt életető badarságot írt pártiskolára vezényelt szerelmének. Tréfás sorai meghökkentő eredményre vezetnek. A fiatallembert kizárják a pártból, eltávolítják a főiskoláról, a katonaságnál büntetőalakulatba kerül, majd bányamunkára küldik. Hosszú esztendőkn keresztül csak a bosszú vágya élteti. Ám amikor eljön a bosszú napja, elégtelenül ismét egy tréfát eszel ki, ami újra ellene fordul... „Csak most értettem meg – írja a könyv utolsó lapjain Milan Kundera –, hogy mért kell a királynak elfednie az arcát! Nem azért, hogy ne lássák, hanem hogy ő ne lásson!” Hiába a képes beszéd, tudjuk jól, hogy ki volt a király a könyv megjelenésének idején Csehszlovákiában. És bár valóban mindent elkövetett, hogy ne kelljen látnia, az 1968-as prágai tavasz nagyon kedvezett a tisztánlátásnak. Kundera a vértelen forradalom leverését követően, 1975-ben egy meghívásnak eleget téve Franciaországba emigrált. A Sorbonne-on kapott katedrát, irodalomtörténetet tanít – és ír. Irodalmi vénájának semmit sem ártott, hogy 1979-ben megfosztották csehszlovák állampolgárságától. A Tréfa után gyors egymásutánban jelennek meg újabb munkái: a Nevetéses szerelmek, Az élet másutt van, a Búcsúkeringő, A nevetés és a felejtés könyve és A lét elviselhetetlen könnyűsége.

Ami engem illet, Kundera regényei közül A lét elviselhetetlen könnyűsége tett rám a legnagyobb hatást. A mű először az AB Független Kiadó gondozásában szamizdatként jelent meg magyar nyelven, Sulyok Miklós fordításában, 1987-ben. Tereza és Tomas szerelmének történetén keresztül olyan részletességgel ismerhetjük meg az 1968-as prágai tavasz eseményeit, ahogy azt az iskolában sohasem. Ráadásul Kundera ebben a könyvében gondolkodóként is az összes többi munkája fölé emelkedik. A történelem és az egyén konfliktusának megoldására a regény lapjain olyan megoldást ajánl, amit a gyakorlatban ő maga nem mert ki-próbálni. Tomas, a jó hírű sebész a forradalom után lehetőséget kap arra, hogy Németországban folytassa pályáját. Ő azonban hazatér – és lemond a hivatásáról.

– Én semmit sem vesztettem. Te vagy az, aki mindent elveszített – mondta Tereza.

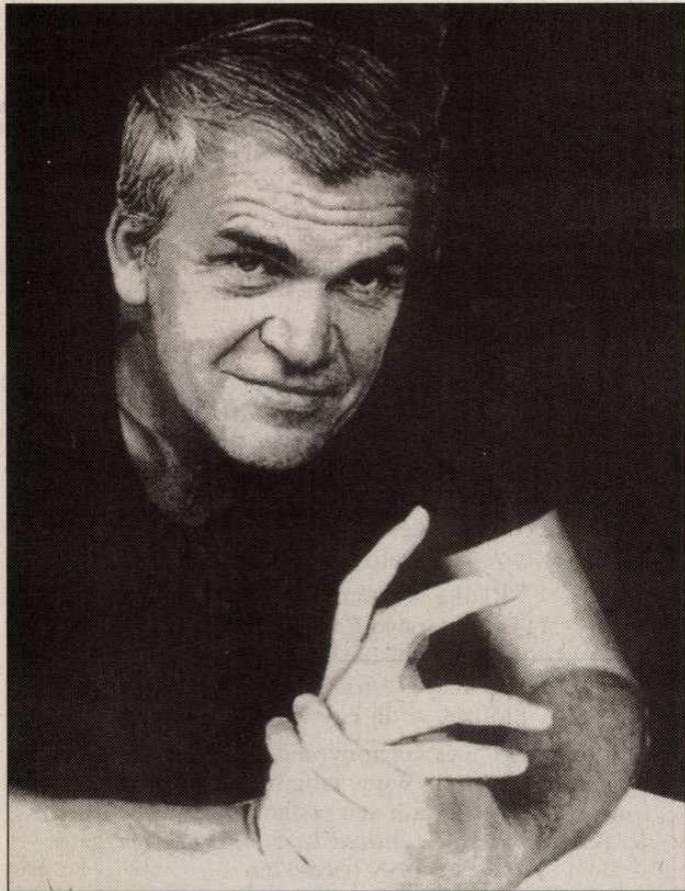
– Tereza – mondta Tomas –, nem vetted észre, hogy én itt boldog vagyok?

– Az operálás a hivatásod volt.

– A hivatás, Tereza, csak egy ostoba szó. Nincsen hivatásom. Senkinek sincsen hivatása. És óriási megkönnyebbülés észrevenni, hogy szabadok vagyunk, hogy nincs hivatásunk.”

Az AB Független Kiadó a jelenlegi budapesti főpolgármester, Demszky Gábor vállalkozása volt. A lét elviselhetetlen könnyűsége az elmúlt években az Európa Könyvkiadó gondozásában legálisan is hozzáférhetővé vált. Nekem mégis az az apró betűs, stencilezett, hevenyészett módon kötetbe ragasztott kiadás tetszik jobban. Talán azért, mert formailag teljesebb összhangban van a tartalmával, mint a hivatásos kiadó profi, keménytáblák közé fűzött ívei. Bár a lényegyet illetően azt hiszem, az utóbbi jobban illik Milan Kunderához: végtére is egy francia irodalomtudósról van szó...

Végezetül hadd adjak egy baráti tanácsot azoknak, akikben sikerült kíváncsiságot ébresztenem az 1996. évi irodalmi Nobel-díj jelöltjével, Milan Kunderával szemben. Az író magyarul megjelent művei közül elsőként A lét elviselhetetlen könnyűségét olvassák el. Rögtön utána jöhet a Tréfa. A többi már csak ráadás, lábjegyzet, félhangosan elismolt megjegyzés arról, amit magunk is láthatunk, ha körülnézünk itthon, Magyarországon is. Ha Milan Kunderának szerencséje van, megúszhatja irodalmi Nobel-díj nélkül. Akárcsak földije, az egyszerű emberek egyik leg-egyszerűbbike, az egyik legnagyobb író, akit valaha is a hátán hordott a föld, és aki otthon élte át mindazt, amikor Kundera rég-en Párizsban ír. Akit úgy hívtak: Bohumil Hrabal.

MOUNTAINBIKE-NAGYHATALOM LETTÜNK

A pontosság kedvéért hozzátesszük, kis házánkon belül értendő a nagyhatalmi státusz. A PMSE kerékpár szakosztályában fokozatosan zajló szerkezetváltásnak köszönhetően ebben a fiatal szakágban is élre törtek versenyzőink.

– Az idén hét országos bajnoki címet szereztünk – összegzi az eredményeket Dömötör Sándor, vezető edző.

– A szakosztály történetében 1949 után, amikor tizenegyet gyűjtöttek be a nagy elődök, ez a második legjobb évünk – teszi hozzá az annálészek föllapozása után Bottyán János, klubelnök.

A legtöbb dicsőséget a terepkerékpáros versenyszámokban aratták fiaink és lányaink, de nem csak a tinik villogtak, ahogy a leegyszerűsítésre hajlamos közvélemény gondolná e divatos újdonság hallatán.

– Amint a saját példám is igazolja, egyre kevésbé jellemző a kerékpározásban a kasztszerű szakági specializáció – érvel a rutinos, sokszoros válogatott és magyar bajnok Eisenkrammer Károly. – Kilencvenkétben kezdtem a mountainbikeot, és a cross countryban, ami szó szerint terepbiciklizést jelent, az utóbbi három évben megnyertem a hazai bajnokságot. Tehát sok idősebb sportoló is áttért, s igyekszik mindenhol, országúton és pályán, hegyoldalon helytállni. Nem maradnak el a magya-

rok sem a külföldi tendenciától, hiszen a legnagyobb hagyományokkal bíró, nyugat-európai országokban is az ún. all-round kerékesek korát élik.

A montisok, ahogy magukat nevezik, kezdetben új klubokat hoztak létre, azóta változó sikerrel birkóznak a fennmaradással. Ugyanakkor a patinás kluboknál szintén izmosodik a terepszakág, s a megszűnő amatőr formációk „házatlanná” váló tehetségeinek nyújtanak továbblépési lehetőséget.

– Nem kivétel a mi szakosztályunk sem – folytatja Dömötör Sándor. – Bevallom, nem vagyok elájulva néhány sportágban a nők részvételétől, ilyen például a birkózás, súlyemelés, jégchoki, és ugyanezt gondoltam a kerékpárról is. Ám úgy hozta az élet, hogy ma már két lányunk van, de nem bántam meg az „engedékenységet”. Emberileg és versenyzőként egyaránt bizonyítottak, megszerettem őket, és a klubnak már az első évben sok dicsőséget hoztak.

Boér Júlia és Vajda Márta mellett, akik éppen csak kinőtték a junior korosztályt, szintén remek húzásnak bizonyult a kerékpársportunk nehezen kezelhető emberének tartott Eisenkrammer Károly leigazolása. Konfliktusmentesen beilleszkedett a régóta jó szelleműnek ismert közösségbe, sőt, példamutató egyéniséggé tudott válni.

Bilek István

OKTÓBERI SAKKÜNNEP

Azt hiszem, szerencsések vagyunk, sakkozók, hogy a IV.Szuperbajnokságot a Budapest Hilton szállodában a Világörökség pompázatos díszletei közelében rendezte meg a Magyar Sakkszövetség. Mert így azután, a bajnokságra érkezők a Halászbástya, a Szentháromság-tér, a Mátyás templom megtekintését is megtervezhették amellet, (vagy akár mellel), hogy a magyar sakkozás történetében páratlanul magas értékszámú (2600 Élő fölötti) rendezvényen is kibicelhettek.

A HungaroPharma Gyógyszerkereskedelmi Rt. és a Budapest Hilton Szálloda nagyvonalú támogatásával létre hozott világszínvonalú verseny – helyszín, díjazás, szervezés tekintetében – egészen kivételes alkalom volt a kitörésre a nemzetközi magas követelmények irányában.

A Vár átmeneti elfoglalása tehát sikerült – 1997 október 21-31 – és ebben komoly szerepe volt a két fiatal magyar sakkménységnek: Almási Zoltánnak és Lékó Péternek, akik arra hivatottak, hogy a magyar zászlót a legmagasabb nemzetközi szinteken is újra meglobogtassák.

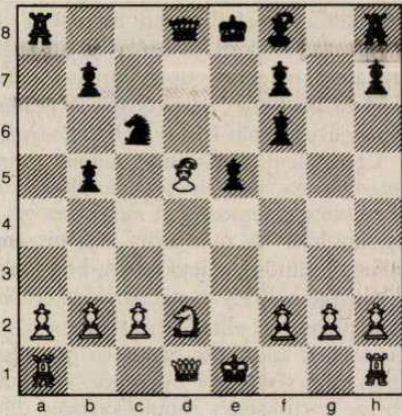
Magyar Szuperbajnokság Budapest, 1997 okt. 21-31.	1	2	3	4	5
Almási Zoltán	2615	X r1 rr rr 1r	5	I.	
Lékó Péter	2635	r0 X rr 1r rr	4	II-III	
Csernyin Alex	2640	rr rr X rr rr	4	II-III	
Pintér József	2590	rr 0r rr X rr	3.5		
Sax Gyula	2570	0r rr rr rr X	3.5		

A bajnokság egyik legérdekesebb játszmáját a második forduló után sajnálatosan visszalépő nyolcszoros világbajnokjelöltünk, Portisch Lajos ellen nyerte Lékó Péter.

Lékó Péter (2635) - Portisch Lajos (2615)
Szuperbajnokság 1997 (1.forduló)
Szicíliai védelem

1. e4 c5 2. Hf3 e6 3. d4 c:d4 4. H:d4 Hc6 5. Hb5 d6 6. Ff4 e5 7. Fe3 Hf6 8. Fg5 Fe6 9. F:f6 g:f6 10. Hd2 d5 11. c:d5 F:d5 12. Fc4 a6 13. F:d5 a:b5 14. Fb3

Sokan He4 mellett döntöttek volna ...

14. – Hd4 15. 0-0 H:b3 16. a:b3 B:a1 17. V:a1 Fe7

17. V:d2?? – miniatűrhez vezetett volna 18.Bd1 és Va8+ miatt.

18. Vd1 0-0 19. He4 Vc8 20. Ve2 Bd8 21. Hg3 b4

Világos jobban áll, de nyeresre csak akkor gondolhat, ha sikerül a végjátékba menteni helyzeti előnyét. Élesre tölt – egyelőre...

22. f4! Fc5+ 23. Kh1 e:f4 24. B:f4 (Idő:1.29-1.13) Be8 25. Vd1 Vd8 26. Vg4+ Kh8 (1.39-1.36) 27. Bf1 Vd4 28. Vh5 Bf8 29. Bd1 Ve5 30. c3 b:c3 31. b:c3 Be8 32. Vf3 b6 (1.54-1.54) 33. Bf1 Be6 34. Hf5 Ff8 35. g3 Ve2

A vezércsere után már csak szomorújáték következhet: a végjáték sötét számára reménytelen.

36. V:e2 (1.56-1.54) B:e2 37. Hd4 Be3 38. Bf3 Be1+ 39. Kg2 (1.57-1.55) Kg7 40. Be3 Bd1 41. Kf3 Bd2 42. b4 h5 43. h3 Bh2 44. Be8 Bh1 45. Bb8 Bf1+ 46. Ke4 Be1+ 47. Kd5 h4 48. g:h4 Be5+ 49. Kc4 f5 50. B:b6 f4 51. Bc6 Be4 52. Kd5 és sötét földalta: 1-0 (Idő: 2.36-2.19)

És ha nem is lehetünk teljesen megelégedve a IV.Szuperbajnokság történetével – hiszen Portisch visszalépése mellett Polgár Judit indokolatlan távolmaradása is negatívumot jelentett – mégis, akár ez az egyetlen játszma is méltó memento lesz 1997 szép őszi októberének sakkünnepéről.

TORNA/MOR/ZSÁK

A már visszavonult élversenyzőnk, Molnár Andrea, egyelőre nem tud elszakadni szeretett sportágától. Szűk esztendőnyi kihagyás után ismét edzésbe állt, és komoly hasznára lehet az országos csapatbajnokság során együttesünknek. Állítólag még a tornász pályafutásnál is rögzősebb a manőkenkarrier, no meg a tucatnyi éve megszokott sportolói közeg mágnesként hat Andira, aki egyébként is a sikeres visszatérések nagymestere. Korábban sérüléseiből felépülve kapaszkodott vissza az élvonalba, most a szíve hozza újra a szerek világába.

A női tornász csb harmadik, őszi fordulójában váratlan eredmény született. A toronymagas favorit Békéscsaba újabb elsőségét senki nem fenyegette, viszont a második helyre aspiráló postás lányokat megelőzték minimális pontkülönbséggel a korábbi fordulóban nagy fölényrel megelőzött ferencvárosiak. A négyfordulós bajnokságban azonban a helyezési számok alapján fognak bajnokot hirdetni.

A FIÚK FELKÖTÖTTÉK...

Szerencsére nem magukat, hanem azt a bizonyos fehérműt. A közelmúltban hívtuk föl a figyelmet egy örvendetes tenden-

ciára, nevezetesen, hogy női asztaliteniszezőink mind magassabbra törnek, s jó lesz kapaszkodni a fiúknak, ha meg akarják őrizni régi fölényüket.

Nem biztos, hogy ezért, de tény, alaposan föladták a leckét Németh Karsciék. Az országos csapatbajnokság rájátszásában előbb a címvédő kiskunfélegyháziakat, majd a döntőben az LRI-Malévit verték a vártnál simábban, s szerezték meg hét (nem is olyan szűk) esztendő után ismét a bajnoki aranyérmet.

Ugyanakkor a hölgyek elmaradtak a joggal remélt ezüstéremtől. Az elődöntő néhány játékos indiszponáltsága miatt balul végződött, így csak a harmadik helyért csatázhattak, amit aztán simán meg is szereztek.

DIÁKSZPORT A RÓNA UTCÁBAN

Az iskola év hajrájában előbb a Puskás Tivadar Távközlési Technikum, majd a Gervay Mihály Postaforgalmi Szakközépiskola tartotta éves sportnapját a zuglói sporttelepen. Valamennyi évfolyamnak villámbajnokságot rendeztek. Hamisítatlan tömegsport hangulat uralkodott e két napon, hiszen ezernél is többen szerepeltek.

KOMOLYAN VEENDŐ (!?)

Azt nem ajánlhatom, hogy olvassák el az alpművet, a Tisztavízű Tamir-t amiből mostani idézetünket vettük – antikváriumban sem nagyon akadhatnának a nyomára, mert a szerző, *Lodojdamba Csadralalín* (1909-1966 mongol regényíró) nem igazán ismert –, a megállapítás azonban több, mint figyelemre méltó. A megfejtés módja bizonyára ismerős, a számok mindig azonos betűket jelölnek, közülük segítségül megadunk hatot: 1=N, 2=O, 3=T, 4=A, 5=B, 6=I . Az alsó ábrában található az idézet, a megfejtéshez jó szórakozást!

	7	2	8	2	9	4	3	2	10		5	4	8	4
11	12	13	6	8	14	1		15	12	13	12	9		16
4	13		17	2	18		19		5	12	7	20	3	21
13	6	22		13	2	19	4	17		18	4	16	4	3
4	16	2	13		1	2	3	4	5	6	13	6	10	
3	4	11	6	16		3	14	18	6	3		3	4	3
6	3		16	6	23	12	16		16	6	22		8	4
1		22	4	18	2	13		16	14	22	24	16		5
25	26		6	2	1		8	4	13	14	1		1	25
10	25	19		13	4	15	2	10		13	12	19	12	13
	8	4	11	6	3	14	13	6	10		10	2	8	14
8	2	22	4	16		8	6	17	2	5		3	6	3
4	1	4	11	2	10		1		16	24	3		7	2
27		16	2	9	14	13		17	2	1	14	3	2	16
10	9	6	13		23	6	10	10	9	4	23	14	18	

4	8	6	1	12	8	5	20	10	9	8	12	4
---	---	---	---	----	---	---	----	----	---	---	----	---

1	26	12	13	23	12	22	12	9	3	12	13	12	1
---	----	----	----	----	----	----	----	---	---	----	----	----	---

4	7	12	1	12	8	12
---	---	----	---	----	---	----

BÉLYEGSZAROK

ŐSZI KARÁCSONY

Október utolsó napján már a karácsony közeledtére figyelmeztett a Magyar Posta.

A megjelent két ünnepi bélyeg érzékelteti azt a megfoghatatlan, jóleső misztériumot, amit a karácsony jelent: „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a Földön a jóakarátú embereknek.”

A Szent család (20 Ft) és a Királyok imádása (27 Ft) is Somos Miklós festőművész alkotása. A bélyegpár 6.550.000 példányban az Állami Nyomdában készült.

A Thaiföldön decemberben megrendezendő 68. Súlyemelő világbajnokságra 90 Ft-os alkalmi bélyeget adott ki a posta, bizva sportolóink sikereiben.

A sportág lényegét a lexikon így határozza meg: „a különféle méretű és tömegű tárcsákból összeállított versenysúlyzót a pontosan megállapított szabályok szerint a fej fölé kell emelni.”

A Kertész Dániel által tervezett, 450.000 példányszámú bélyeg november közepétől kapható a postahivatalokban.

Verrasztó Gábor

SLÁGERTOP

1. BACKSTREET BOYS: EVERYBODY
2. WILL SHITH: MEN IN BLACK
3. HIP HOP BOYZ: MÉG FÁJ
4. C-BLOCK: SUMMERTIME
5. N'SYNC: FOR THE GIRL WHO HAS EVERYTHING
6. BOYZONE: PICTURE OF YOU
7. R. KELLY: GOTHAM CITY
8. PUFF DADDY ÉS FAITH EVANS: I'LL BE MISSING YOU
9. MR. PRESIDENT: TAKE ME TO THE LIMIT
10. HANSON: WHERE'S THE LOVE

Zvara Krisztina

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja

Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u. 13.

Felelős szerkesztő: *Uduarhelyi András*

Helyettes szerkesztő: *Fodor Zsolt Barnabás*

Telefon: 343-8777

Kiadja a Postás Szakszervezet

1146 Budapest, Cházár András u. 13.

Levélcím: 1406 Budapest, Postafiók 14.

Felelős kiadó: *Mundruczó Kornél* elnök

Előfizetési díj egy évre 120 forint

97-588. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest

Internet: <http://www.lang.hu/szikra.nyomda>

E-mail: szikra@lang.hu.

Felelős vezető: *Lendvai Lászlóné* vezérigazgató

ISSN 0866-1766